

คู่มือการจัดพิธีทางศาสนา
และการจัดกิจกรรมทางประเพณี
ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19)

คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผู้จัดพิมพ์และเรียบเรียง

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา

นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย
นายกฤษฎพงษ์ ศรี
แพทย์หญิงพรรณพิมล วิปุลากร
นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
อธิบดีกรมอนามัย
อธิบดีกรมการศาสนา

บรรณาธิการ

นายแพทย์อรรถพล แก้วสัมฤทธิ์

รองอธิบดีกรมอนามัย

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

- กระทรวงวัฒนธรรม
- กรมควบคุมโรค

พิมพ์ที่

บริษัท ทีเอส อินเทอร์เน็ต จำกัด

พิมพ์ครั้งที่ 1

กรกฎาคม 2563 จำนวน 4,000 เล่ม

ISBN

978-616-11-4383-1

สารผู้บริหาร

นายแพทย์สุภูมิ กาญจนพิมาย
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

พิธีกรรมทางศาสนาและกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เป็นสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาตามความเชื่อและหลักคำสอนของศาสนา เพื่อเป็นแบบอย่างให้ประชาชนได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในสังคม ก่อให้เกิดความสุข เสริมสร้างความสามัคคีและเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการจัดกิจกรรมตามประเพณีนิยมต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้ ดังนั้นผู้จัดกิจกรรมผู้เข้าร่วมและผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องของการติดเชื้อโรคด้วย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่มีการแพร่ระบาดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและมีผู้ติดเชื้อ

เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีนิยมต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม โดยใช้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันโรค รักษาระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร หมั่นล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ อย่างน้อย 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล ลดการสัมผัสจุดเสี่ยงร่วม ตลอดจนหลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ

กระทรวงสาธารณสุข ขอให้ประชาชนทุกคนร่วมมือกันปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคและลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ตลอดจนเกิดความปลอดภัยสูงสุดในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อไป

สารผู้บริหาร

นายฤกษ์ชัยพงษ์ ศรี
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยส่งผลให้มีผู้ติดเชื้อและผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก ประชาชนเกิดความตระหนักในการป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของเชื้อโรคในการดำเนินชีวิตประจำวัน จนเกิดความเคยชินเป็นปกติ ก่อให้เกิดเป็นฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) กระทรวงวัฒนธรรมซึ่งมีภารกิจครอบคลุมงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม รวมทั้งเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก มีโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(COVID-19) ประกอบกับข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข พบว่า โรคนี้สามารถแพร่เชื้อติดต่อกันได้โดยผู้ติดเชื้อไม่แสดงอาการ ซึ่งผู้สูงอายุ มีความเสี่ยงในการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ง่าย และมีแนวโน้มหรือความเป็นไปได้ในการติดเชื้อของบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล ประเพณี และพิธีกรรมทางศาสนา

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมมิให้มีการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว และประชาชนยังสามารถประกอบกิจกรรมทางสังคมได้ กระทรวงวัฒนธรรมจึงมีความยินดีที่ได้ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขจัดทำ “คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)” ฉบับนี้ขึ้น โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตให้กับศาสนิกชนและประชาชน ให้ปลอดภัยจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สารผู้บริหาร

แพทย์หญิงวรสณพิมล วิปุลากร
อธิบดีกรมอนามัย

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย ส่งผลกระทบให้การจัดกิจกรรมทางศาสนาต้องงดหรือเลื่อนออกไป เพื่อไม่ให้ประชาชนมารวมตัวกัน และลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อมากกว่า โดยให้รักษาระยะห่างทางสังคม เน้นการทำกิจกรรมออนไลน์ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้ออกประกาศกระทรวงวัฒนธรรมเรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยง รวมทั้งควบคุมไม่ให้มีการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ในกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มากและให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะที่เป็นองค์กรหลักของประเทศในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ประชาชนสุขภาพดี มีความหวังโยและให้ความสำคัญกับเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนาและพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามประเพณีดั้งเดิมโดยใช้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม จัดทำ “คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณีในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)” คู่มือฉบับนี้ที่มบรรณาธิการและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ และจัดทำแนวทางปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้จริงตลอดทั้งป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อมากกว่าอีกด้วย

สารผู้บริหาร

นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ
อธิบดีกรมการศาสนา

ศาสนพิธีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของทุกศาสนา เกี่ยวข้องกับหลักความเชื่อและข้อปฏิบัติทางศาสนา เป็นสื่อให้ศาสนิกชนเกิดความศรัทธาเลื่อมใสต่อศาสนา นำไปสู่การศึกษาเรียนรู้หลักคำสอนทางศาสนาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิต สร้างความสงบสุขให้แก่ตนเองและสังคม การร่วมพิธีหรือกิจกรรมทางศาสนาจึงเป็นวิถีชีวิตของศาสนิกชนโดยทั่วไป สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย จึงส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของศาสนิกชน วัด หรือศาสนสถานต่าง ๆ ไม่สามารถจัดพิธีหรือกิจกรรมทางศาสนาได้ตามปกติ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินงานสนองนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ของกระทรวงวัฒนธรรม ในการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสู่ประชาชน ให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการนับถือและมีความห่วงใยพระภิกษุสามเณร ผู้นำศาสนาและศาสนิกชนทุกศาสนา ให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและปฏิบัติพิธีทางศาสนาได้ตามปกติในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ จึงมีความยินดีอย่างยิ่งที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำ “คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)” ฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดพิธีและกิจกรรมทางศาสนา

กรมการศาสนาจึงหวังว่า วัด ศาสนสถาน และองค์กรทางศาสนาต่าง ๆ จะได้นำหนังสือคู่มือฉบับนี้ ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการจัดพิธีให้ศาสนิกชนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาตามที่เคยปฏิบัติและมีความปลอดภัยจากเชื้อโรคร้าย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะหมดไปและประเทศไทยกลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

คำนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) มีการระบาดทุกทวีปทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern) โดยแนะนำให้ทุกประเทศเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อและควบคุมสถานการณ์ภายในประเทศได้นั้น เนื่องจากได้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการระบาดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกาศเรื่องการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นการควบคุมและป้องกันโรคตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 โรคติดต่อในการควบคุมป้องกันโรค ในการจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ ที่เป็นการรวมตัวกันของคนหมู่มาก อาจเกิดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดได้เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมมิให้มีการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว จึงจัดทำ “คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)”

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมในฐานะหน่วยงานราชการที่ส่งเสริมสุขภาพประชาชนให้มีสุขภาพดีและการส่งเสริมอุปถัมภ์ศาสนาต่าง ๆ ในการจัดทำคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับประเด็นพิธีการและพิธีกรรมทางศาสนาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับศาสนิกชน ประชาชนในการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเหมาะสม ตามประเพณีและถูกต้องตามหลักศาสนา เพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และลดการแพร่กระจายของโรค โดยมุ่งหวังให้ประชาชนสามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้ตามประเพณีดั้งเดิมโดยใช้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยมีข้อปฏิบัติในการประกอบพิธีดังนี้ 1) การคัดกรองวัดไข้ 2) การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย 3) การล้างมือ 4) การเว้นระยะห่าง (Social Distancing) และ 5) ลดการแออัด

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)” ฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำหรับประชาชนสามารถนำไปใช้ได้ตามบริบทพื้นที่ ตามวิถีท้องถิ่น ภายใต้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

คณะผู้จัดทำ มิถุนายน พ.ศ.2563

สารบัญ

สารผู้บริหาร

คำนำ

สารบัญ

การจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณีแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	1
- มาตรการสำหรับศาสนสถาน หรือสถานที่จัดงาน	2
- มาตรการสำหรับผู้ประกอบพิธี/ผู้นำปฏิบัติพิธี	3
- มาตรการสำหรับผู้เข้าร่วมพิธีหรือร่วมกิจกรรม	3
- มาตรการสำหรับการเตรียมอุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ในการประกอบพิธี	4
คำแนะนำสำหรับพุทธศาสนิกชนในการทำบุญตักบาตรแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	5
คำแนะนำสำหรับพุทธศาสนิกชนในการร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	7
ประเพณีบวชนาคและประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	9
ประเพณีทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน/การถวายผ้าอาบน้ำฝน/ทำบุญวันสารทไทยและการเทศน์มหาชาติแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	13
ประเพณีแต่งงานแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	15
- กรณีจัดงานแต่งงานที่บ้าน	15
- กรณีจัดงานแต่งงานที่โรงแรม/หอประชุม	17
ประเพณีสงกรานต์แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	19
ข้อปฏิบัติในการจัดการแสดงมหรสพ การละเล่น การฉลอง	21
คำแนะนำการจัดพิธีศพแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	23
สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพในการปฏิบัติตนแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)	31
สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพในการจัดพิธีทางศาสนา และการจัดกิจกรรมทางประเพณี	33

ภาคผนวก

- มาตรการของกระทรวงสาธารณสุข
- ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีพิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 12/2563 สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม มติที่ 314/2563 เรื่อง การผ่อนปรนการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
- หนังสือสั่งการ ประกาศ แนวปฏิบัติหรือข้อแนะนำขององค์การศาสนาต้นสังกัด

บรรณานุกรม

รายชื่อคณะทำงาน

การจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณีแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

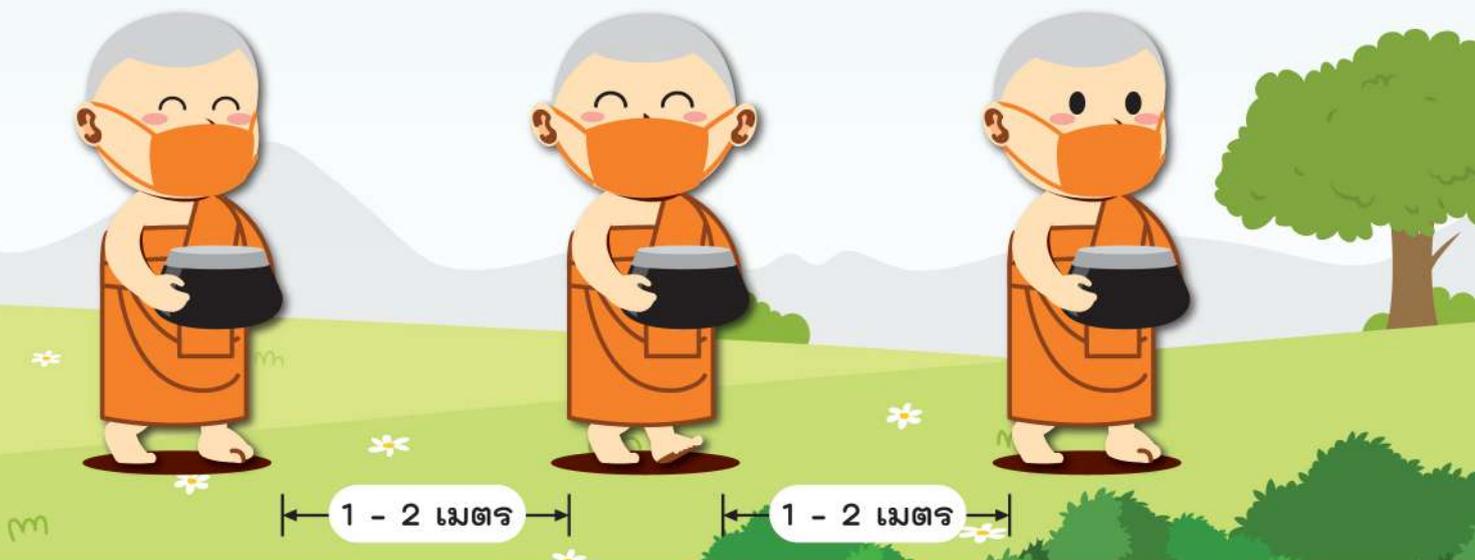
ประเทศไทย มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่สั่งสมสืบทอดต่อเนื่องมาจากบรรพบุรุษเป็นเวลายาวนาน และเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิต จะเห็นได้ว่าในการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณีในเทศกาลต่าง ๆ จะมีประชาชนเข้าร่วมจำนวนมาก แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว ทำให้มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีต่าง ๆ วัด ศาสนสถาน องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถจัดพิธีหรือกิจกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมทางประเพณีได้อย่างเช่นปกติ แม้ศาสนิกชนและประชาชนก็ไม่สามารถเข้าร่วมพิธีหรือกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมตามประเพณีได้เช่นเดียวกัน กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความสำคัญพร้อมทั้งส่งเสริมงานด้านศาสนาและประเพณีให้สามารถดำเนินไปได้ในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ จึงได้ร่วมกับกรมการศาสนาและสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จัดทำคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการจัดพิธีทางศาสนา การจัดกิจกรรมทางประเพณีเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับศาสนิกชนในการปฏิบัติศาสนกิจและพิธีกรรมอย่างถูกต้องตามหลักศาสนา และเหมาะสมตามประเพณีดั้งเดิมได้โดยใช้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) สามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

ดังนั้น เพื่อให้การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถดำเนินไปได้ จึงจำเป็นต้องมีคำแนะนำและแนวทางการดูแลและการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของศาสนสถาน รวมทั้งการดูแลและป้องกันตนเองของผู้ที่ร่วมพิธีโดยมิให้ผิดหลักปฏิบัติทางศาสนาและเป็นไปตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อป้องกันและลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงกำหนดมาตรการสำหรับศาสนสถาน ผู้ประกอบพิธีกรรมหรือผู้นำปฏิบัติศาสนพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีหรือกิจกรรมตลอดถึงการเตรียมอุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้

มาตรการสำหรับศาสนสถาน หรือสถานที่จัดงาน

- ◆ จัดเตรียมเครื่องตรวจวัดอุณหภูมิ สำหรับตรวจผู้เข้าร่วมพิธีหรือกิจกรรมก่อนเข้าศาสนสถานหรือสถานที่จัดงานทุกครั้ง หากตรวจพบว่ามีอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป พิจารณาให้นั่งพัก 15 นาที แล้วตรวจวัดอุณหภูมิซ้ำ ถ้าอุณหภูมिन้อยกว่า 37.5 องศาเซลเซียส สามารถเข้าไปในสถานที่จัดงานได้ แต่หากวัดซ้ำแล้วพบว่าอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ขอให้งดเข้าร่วมกิจกรรม และแนะนำให้ไปพบแพทย์
- ◆ จัดทำบัญชีลงชื่อสำหรับผู้เข้าร่วมประกอบศาสนกิจในแต่ละวัน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการติดตามตรวจสอบ
- ◆ กำหนดจำนวนสูงสุดของผู้เข้าร่วมพิธี และจำนวนที่นั่งร่วมพิธีในแต่ละรอบพิธีและติดประกาศ จำนวนดังกล่าวให้ชัดเจน
- ◆ จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือจำเป็น เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันตนเองของเจ้าหน้าที่ทุกคน
- ◆ จัดเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือ เช่น แอลกอฮอล์เจลไว้บริเวณทางเข้า
- ◆ จัดให้มีจุดปฐมพยาบาลเบื้องต้น พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการส่งตัวไปรักษาพยาบาล
- ◆ กำหนดตำแหน่งที่นั่งในการประกอบพิธี เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอื่น 1 - 2 เมตร (Social Distancing)
- ◆ เปิดประตู หน้าต่าง ฝ้าม่าน เพื่อให้เกิดการถ่ายเทของอากาศภายในศาสนสถานหรือสถานที่จัดงาน
- ◆ ทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ในบริเวณการจัดงาน ที่มีผู้สัมผัสบ่อย ๆ หรือใช้ร่วมกันจำนวนมาก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ราวบันได ลูกบิดประตู อุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องน้ำ ฝารองนั่ง ฝาปิดชักโครก ก๊อกน้ำ อ่างล้างมือ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง
- ◆ เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดที่ดูแลความสะอาด หรือเก็บขยะให้สวมถุงมือยาง หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ผ้าอย่างกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ใช้ปากคีบด้ามยาวเก็บขยะ และใส่ถุงขยะปิดปากถุงให้มิดชิดนำไปรวบรวมไว้ที่พักขยะ แล้วล้างมือให้สะอาดทุกครั้งภายหลังปฏิบัติงาน

มาตรการสำหรับการประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา และประเพณี

มาตรการสำหรับผู้ประกอบพิธี/ผู้นำปฏิบัติพิธี

- ◆ หากมีไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดไปร่วมพิธี
- ◆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดพิธี หากต้องเป็นผู้นำกล่าวในพิธี อนุโลมให้ใช้หน้ากากหรือกระจังป้องกันใบหน้า (Face Shield) ได้
- ◆ เว้นระยะห่างระหว่างผู้ประกอบพิธีกรรมท่านอื่น และผู้ร่วมพิธี 1 - 2 เมตร
- ◆ ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล ขณะมือแห้งทุกครั้งหลังสัมผัสสิ่งที่มีบุคคลอื่น ๆ สัมผัสบ่อย ๆ หรือใช้ร่วมกัน เป็นจำนวนมาก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หนังสือสวดมนต์ คัมภีร์ ลูกบิดประตู ราวบันได ฯลฯ
- ◆ ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล ขณะมือแห้งทุกครั้งก่อนและหลังใช้ส้วม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัส ใบหน้า ตา จมูก ปาก

มาตรการสำหรับผู้เข้าร่วมพิธีหรือร่วมกิจกรรม

- ◆ หากมีไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดไปเข้าร่วมพิธี
- ◆ ต้องลงทะเบียนหรือบันทึกชื่อ - นามสกุล พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ลงในสมุดบันทึกตามที่ศาสนสถาน หรือผู้จัดงานจัดเตรียมไว้ให้ทุกครั้ง
- ◆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดการเข้าร่วมพิธี
- ◆ ต้องเว้นระยะห่างระหว่างแถว 1 - 2 เมตร และให้ยืนตามจุดที่กำหนด
- ◆ หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสสิ่งของร่วมกับผู้อื่น
- ◆ ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หลังออกจากงาน รวมทั้งทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสาร และของใช้ส่วนตัว ที่พกติดตัวมาในงาน

มาตรการสำหรับการเตรียมอุปกรณ์ สิ่งของเครื่องใช้ในการประกอบพิธี

- ◆ มีการทำความสะอาดสถานที่ สิ่งของเครื่องใช้ เช่น อาสนะ โต๊ะ เก้าอี้ พัดลม หรือระบบระบายอากาศ
- ◆ ทำความสะอาดห้องและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันทุกวัน เช่น ห้องสำหรับประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและพิธีการต่าง ๆ ไม้ตีระฆัง กระจบอกเชียมซี ที่กรวดน้ำ ที่รดน้ำสังข์ เป็นต้น ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป ทั้งนี้ ให้ใช้ตามคำแนะนำของผลิตภัณฑ์นั้น
- ◆ ชักผ้าสำหรับเช็ดทำความสะอาดและไม้ถูพื้น ด้วยน้ำผสมผงซักฟอกหรือน้ำยาฆ่าเชื้อ แล้วชักด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง และนำไปผึ่งตากแดดให้แห้ง

จุดบริการล้างมือ

คำแนะนำสำหรับพุทธศาสนิกชนในการทำบุญตักบาตร แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

การทำบุญตักบาตร คือประเพณีอย่างหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติกันมาแต่สมัยพุทธกาล เป็นการอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุสามเณร ให้สามารถดำรงชีพเพื่อศึกษาและปฏิบัติธรรมสืบสานพระพุทธศาสนาต่อไปได้ พุทธศาสนิกชนถือกันว่าเป็นการสร้างกุศล และเชื่อว่าเป็นการแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว พระภิกษุจะออกบิณฑบาต เพื่อรับอาหารหรือปัจจัยอื่น ๆ ตามหมู่บ้านในเวลาเช้า พุทธศาสนิกชนที่ออกมาตักบาตรจะนำอาหารหรือปัจจัยอื่น ๆ มาถวายพระจะยืนรออยู่ทางที่พระสงฆ์เดินผ่าน เมื่อใส่บาตรแล้วพระสงฆ์อาจจะกล่าวอนุโมทนาให้พร และในโอกาสวันสำคัญทางศาสนาหรือวันสำคัญอื่น ๆ ของชาติ หน่วยงานทางราชการ หรือเอกชนจะนิมนต์พระสงฆ์จำนวนหลายรูป มาบิณฑบาตและเชิญชวนศาสนิกชนมาร่วมตักบาตรจำนวนมาก ขณะใส่บาตรพระสงฆ์กับผู้ตักบาตรจะอยู่ใกล้ชิดกันมาก จึงมีโอกาสที่จะแพร่หรือรับเชื้อด้วยกันทั้งสองฝ่าย ดังนั้น จึงควรมีการดูแลและการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการดูแลและป้องกันตนเอง เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ดังนี้

คำแนะนำสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร เมื่อออกบิณฑบาต

- ◆ หากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง และอยู่ในช่วงกักกันให้งดออกบิณฑบาต
- ◆ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเมื่อออกบิณฑบาต
- ◆ พระสงฆ์ควรเว้นระยะห่างกับพระสงฆ์รูปอื่น 1 - 2 เมตร (Social Distancing) ในขณะบิณฑบาต เพื่อหลีกเลี่ยงการกระจายของเชื้อโรค
- ◆ ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ที่มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่แออัดหรือที่สาธารณะ
- ◆ ควรฉันทัดอาหารที่ปรุงสุกใหม่ สะอาด (ลดหวาน มัน เค็ม) และดื่มน้ำสะอาดอย่างเพียงพอ
- ◆ หลังกลับจากบิณฑบาต ต้องล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ◆ หลีกเลี่ยงการฉันทัดอาหารร่วมภาชนะกับพระสงฆ์รูปอื่น ควรฉันทัดอาหารแยกสำรับ ใช้ช้อนส่วนตัว ในกรณีจำเป็นต้องฉันทัดอาหารร่วมกับพระสงฆ์รูปอื่นให้ใช้ช้อนกลางส่วนตัว และแยกของใช้ส่วนตัว
- ◆ หมั่นล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้งก่อนฉันทัดอาหาร และหลังใช้ส้วม หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา จมูก ปาก

คำแนะนำสำหรับประชาชน ในการทำบุญตักบาตร

- ◆ ถ้ามีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ให้งดไปพุทธศาสนสถาน และงดเข้าร่วมทำบุญตักบาตร
- ◆ ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ที่ มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก และไม่เข้าไปในสถานที่แออัดหรือสถานที่ที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
- ◆ ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายอย่างสม่ำเสมอ ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง ก่อนการทำบุญตักบาตร ก่อนรับประทานอาหาร และหลังใช้ส้วม หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา จมูก ปาก
- ◆ เตรียมอาหารปรุงสุกใหม่ สะอาด จัดเป็นชุดพร้อมฉันทดาอาหาร
- ◆ เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอื่น 1 - 2 เมตร (Social Distancing) เพื่อหลีกเลี่ยงการกระจายของเชื้อโรค เช่น เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการทำบุญ ตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน หรือ พิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น

คำแนะนำสำหรับพุทธศาสนิกชนในการร่วมพิธี ในวันสำคัญทางศาสนาแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันธรรมสวนะ หรือวันพระ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น พุทธศาสนิกชนจะทำบุญเป็นกรณีพิเศษกว่าวันปกติทั่วไป เช่น การทำบุญตักบาตร จะพากันไปเข้าวัดเพื่อเวียนเทียน รับศีล ฟังธรรม หรือนำเพ็ญจิตภาวนา จึงมีความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยของพระภิกษุสงฆ์ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาที่ไปร่วมทำบุญที่วัดและเป็นการรักษาสืบทอดประเพณีที่ดั่งามดังกล่าว จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. หากมีพระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี หรือผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และให้ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัดในวัด
2. พุทธศาสนิกชนที่มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือบุคคลในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดไปร่วมพิธีทางศาสนา หรืองดไปทำบุญที่วัด
3. จัดให้มีระบบคัดกรองอุณหภูมิ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี ศาสนิกชนหรือผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา บริเวณทางเข้าตามความเหมาะสม พร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือ เช่น แอลกอฮอล์เจลไว้บริเวณทางเข้าประตูทางเข้า-ออก และหากพบว่า มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ ให้แนะนำไปพบแพทย์ทันที
4. จัดให้มีการดูแลอาคารสถานที่ ดังนี้
 - ◆ ทำความสะอาดสถานที่จัดพิธีและอุปกรณ์ของใช้ เช่น อุโบสถ ศาลาการเปรียญ หรืออาคารสำหรับประกอบพิธีทางศาสนา
 - ◆ ให้เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ หากมีเครื่องปรับอากาศให้ทำความสะอาดระบบระบายอากาศอย่างสม่ำเสมอ

5. ลดความแออัดของการเข้าร่วมพิธีทางศาสนาของศาสนิกชน และผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เช่น จัดพิธีถวายสังฆทาน หรือพิธีเวียนเทียนเป็นรอบ ๆ เพื่อลดความแออัด โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่า แต่ละรอบมีเวลาใดบ้าง เป็นต้น

6. กำหนดจุดเพื่อกำหนดระยะห่าง ควรอยู่ห่างกัน 1 - 2 เมตร (Social Distancing) เพื่อหลีกเลี่ยงการกระจายของเชื้อโรค เช่น เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่งสมาธิ สวดมนต์ ทำวัตรเย็น ทำบุญถวายสังฆทานหรือพิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น

7. หากมีพิธีทำบุญตักบาตร ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับพุทธศาสนิกชนในการทำบุญตักบาตรแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ดังกล่าวข้างต้น

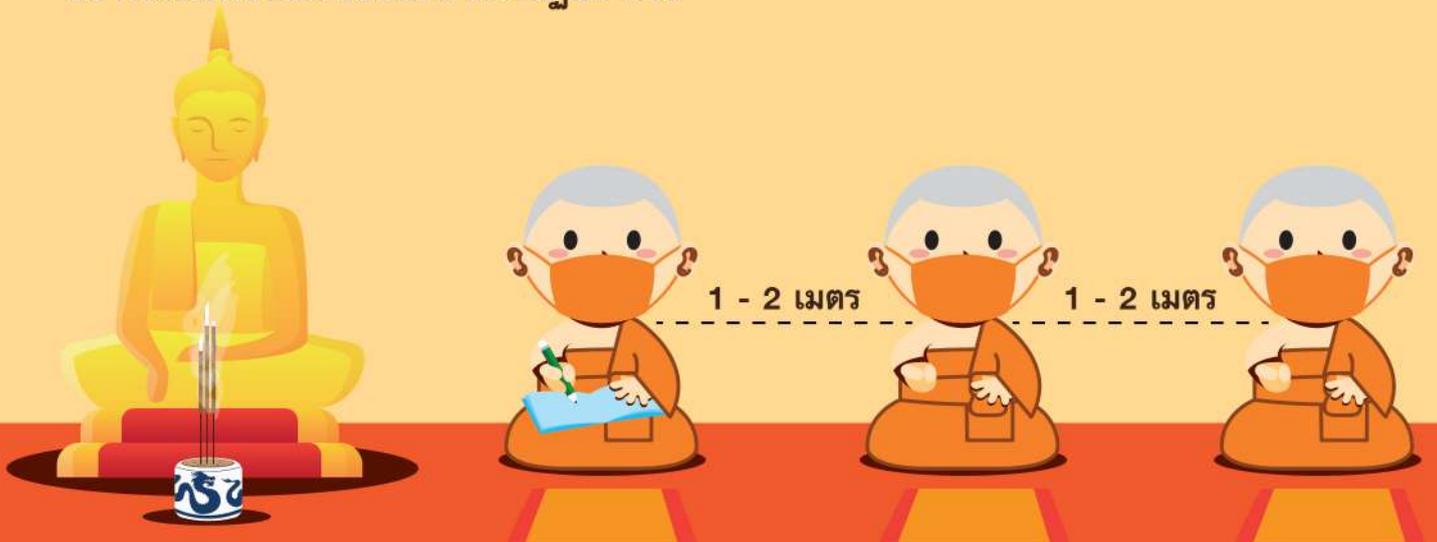

ประเพณีบวชนาคและประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่ แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

ประเพณีบวชนาค เป็นการปฏิบัติที่สืบเนื่องมาจากความเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาพุทธของพุทธศาสนิกชน โดยตามประเพณีปฏิบัติในการบวชนั้น ชายที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระธรรมวินัยจะต้องเข้าพิธีอุปสมบท (อุปสมบท หมายถึงการบวชเป็นภิกษุ) เพื่อศึกษาพระธรรมให้เข้าใจชีวิต และสามารถนำมาใช้ในการครองชีวิตต่อไปในภายภาคหน้าได้อย่างสงบสุขและมีสติ

การทำบุญขึ้นบ้านใหม่ จัดเพื่อความสุขสวัสดิ์มงคลของผู้เข้าไปอยู่อาศัยมีความสงบสุขร่มเย็น มีความเจริญรุ่งเรืองและป้องกันสรรพอันตรายทั้งหลายทั้งปวง ชับไล่สิ่งเลวร้ายไม่ให้กล้าเข้ามาตลอดจนปราศจากโรคพยาธิทั้งปวง แต่จากสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เราสามารถจัดงานได้แต่ต้องจัดแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ในการจัดงานบวชและทำบุญขึ้นบ้านใหม่ ควรงดเว้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดโดยมีข้อแนะนำควรปฏิบัติ ดังนี้

ผู้จัดงาน/เจ้าภาพ

- ◆ จัดให้มีแอลกอฮอล์เจลบริเวณจุดก่อนเข้าบ้านและจุดต่าง ๆ และมีการสำรองหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการสำหรับผู้ร่วมงานที่ไม่ได้สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
- ◆ ต้องใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุด
- ◆ งดจัดงานเลี้ยงทุกประเภทแบบเดิม แต่ปรับเป็นการจัดเตรียมอาหารว่าง เครื่องดื่ม และอาหารรับประทานเป็นชุด สำหรับพร้อมรับประทาน 1 ท่าน และงดการจัดอาหารและเครื่องดื่มแบบบุฟเฟต์ เพื่อลดการสัมผัสสิ่งของร่วมกันและไม่มีการสัมผัสกันระหว่างผู้เตรียมอาหารและผู้รับอาหาร
- ◆ จัดที่นั่งให้ผู้ร่วมงาน โดยเน้นการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ◆ งดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด
- ◆ หากมีการแสดงดนตรี มหรสพ และเต้นรำ ต้องมีการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร บนเวทีและหน้าเวทีการแสดง
- ◆ หลังเสร็จงานต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ในบริเวณการจัดงาน ที่ผู้เข้าร่วมงานสัมผัสบ่อย ๆ หรือใช้ร่วมกันจำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่โดยรอบในการจัดงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ราวบันได ราวจับ ลูกบิดประตู ลิฟต์ และห้องสุขา เป็นต้น ด้วยน้ำยาทำความสะอาดทั่วไป

ผู้ร่วมงาน

- ◆ ต้องแต่งกายให้มิดชิด เตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ◆ หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ งดเข้าร่วมงาน กรณีอยากร่วมอนุโมทนาบุญสามารถฝากบุตรหลานนำสิ่งของไปร่วมได้
- ◆ มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง หรือยืน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ◆ ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ◆ ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- ◆ ผู้เข้าร่วมงานงดจับกลุ่มสนทนา หรือใกล้ชิดกับผู้เข้าร่วมงานคนอื่น ๆ ที่ไม่มีการป้องกันตนเอง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของเชื้อโรค เช่น ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หรือมีอาการไอ จาม ขณะร่วมงาน
- ◆ เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

ประเพณีบวชนาคและประเพณีทำบุญขึ้นบ้านใหม่
แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

การจัดพิธีอุปสมบทที่วัด

- ◆ หากมีพระสงฆ์รูปใดที่ประกอบพิธี มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง ให้งดเข้าร่วมประกอบพิธี โดยมอบหมายให้พระภิกษุรูปอื่นเข้าแทน และให้ปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัดในวัด
- ◆ พุทธศาสนิกชนที่มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือบุคคลในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดไปร่วมพิธี
- ◆ ควรให้เฉพาะญาติสนิทมิตรสหายเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเข้าร่วมพิธี เพื่อลดความแออัดของการเข้าร่วมพิธี
- ◆ จัดให้มีระบบคัดกรองอุณหภูมิ พระภิกษุสงฆ์ และผู้เข้าร่วมพิธี บริเวณทางเข้าตามความเหมาะสม พร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ล้างมือ เช่น แอลกอฮอล์เจลไว้บริเวณประตูทางเข้า-ออก และหากพบว่า มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ งดให้เข้าพระอุโบสถ และแนะนำให้ไปพบแพทย์ทันที
- ◆ ให้เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ
- ◆ งดการแห่ناقรอบพระอุโบสถ หากมีการแห่ناق ต้องเว้นระยะห่าง 1 - 2 เมตร และผู้เข้าร่วมพิธีต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ◆ พระสงฆ์ทุกรูปและผู้เข้าร่วมพิธีทุกคน ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ส่วนพระอุปัชฌาย์ พระคู่สวด และผู้อุปสมบท ควรสวมหน้ากากหรือกระจังป้องกันใบหน้า (Face Shield) โดยเจ้าภาพควรจัดเตรียมถวาย
- ◆ หากมีการจัดภัตตาหารถวายพระสงฆ์ ควรจัดสำหรับถวายแต่ละรูป และจัดที่นั่ง โดยเว้นระยะห่าง อย่างน้อย 1 - 2 เมตร หรืออาจจะจัดเป็นปิ่นโตถวายไปฉันที่กุฏิ
- ◆ การจัดอาหารเลี้ยงผู้ร่วมงานควรจัดเป็นอาหารกล่อง และจัดจุดวางไว้ให้ผู้ร่วมงานหยิบด้วยตัวเอง ไม่ควรจัดอาหารแบบบุฟเฟต์

ประเพณีทอดผ้าป่า/ทอดกฐิน/การถวายผ้าอาบน้ำฝน ทำบุญวันสารทไทยและการเทศน์มหาชาติ แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

การทอดผ้าป่า การทอดกฐิน การถวายผ้าอาบน้ำฝน การทำบุญวันสารทไทย และการเทศน์มหาชาติ เป็นต้น เป็นประเพณีทำบุญที่เกี่ยวข้องกับพิธีทางพระพุทธศาสนา เป็นการอุปถัมภ์พระภิกษุสามเณรและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา เป็นประเพณีที่เกิดขึ้นตามกาล จึงมีการรวมตัวของประชาชนที่วัดเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อให้การทำบุญตามประเพณี สามารถดำเนินการได้ภายใต้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) จึงมีข้อแนวทางการปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ดังนี้

ผู้จัดงาน

- จัดสถานที่ในการประกอบพิธี ประเพณี โดยยึดหลัก Social Distancing
- ผู้จัดงานสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย พร้อมทั้งมีมาตรการห้ามคนไม่สวมหน้ากากเข้าร่วมงาน
- จัดให้มีจุดคัดกรองและตรวจวัดไข้ผู้เข้าร่วมงาน หากตรวจพบมีอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป งดให้เข้าร่วมงานและแนะนำให้ไปพบแพทย์
- จัดให้มีจุดบริการลงทะเบียนเข้าร่วมงาน โดยมีการบันทึกชื่อ - นามสกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ และมีการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคลขณะเข้าแถว หรือนั่งลงทะเบียน ไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตร ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ในการติดตามและเฝ้าระวังโรค ในกรณีเกิดเหตุการณ์มีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการร่วมงานดังกล่าว
- จัดให้มีแอลกอฮอล์เจล บริเวณจุดก่อนเข้าร่วมงาน และตามจุดต่าง ๆ ภายในงานและ อาจจะมีการสำรองหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการ
- ทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ในบริเวณการจัดงาน ที่ผู้เข้าร่วมงานสัมผัสบ่อย ๆ หรือใช้ร่วมกัน จำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่โดยรอบในการจัดงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ลูกบิดประตู ราวบันได ราวจับ ลิฟต์ และห้องสุขา เป็นต้น
- ในการจัดงานควรใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุด
- มีการจัดที่นั่งให้ผู้ร่วมงาน โดยเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร ตามมาตรการ กระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

ผู้ร่วมงาน

- ต้องแต่งกายให้มิดชิดเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล โดยต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- งดเข้าร่วมงาน หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง หรือ กรณีมีคนในครอบครัว ป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และให้ไปพบแพทย์ทันที
- ผู้ร่วมงานต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ ก่อนเข้างานและออกจากงานด้วยทุกครั้ง ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง ยืนหรือเข้าแถว อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือ ด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- ผู้เข้าร่วมงานงดคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ ที่ไม่มีการป้องกันตนเอง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค เช่น ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หรือ ไอ จาม ขณะร่วมงาน

ประเพณีแต่งงาน

แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

ประเพณีแต่งงาน ถือเป็นพิธีมงคลเมื่อชายหญิงมีฉันทะร่วมกันในอันที่จะครองเรือนแล้ว ฝ่ายชายจะส่งผู้ใหญ่ของตนไปสู้ออกกับผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงเสียชั้นหนึ่งก่อน ต่อจากนั้น จะกำหนดวันหมั้นของหมั้นตามประเพณีนิยม และหาฤกษ์วันแต่งงานในการแต่งงานตามธรรมเนียมไทยนั้น เมื่อมีการทำพิธีหรือมีงานมงคล ย่อมต้องมีการสร้างกุศล เพื่อความเป็นสิริมงคลมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอแต่เนื่องจากปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้รูปแบบการจัดงานแต่งงานต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น การจัดงานสามารถจัดงานตามประเพณีได้แต่ปรับให้เข้ากับฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยใช้หลักการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเน้นสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตั้งจุดคัดกรองก่อนเข้างาน เว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร หมั่นล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้ง ทำความสะอาดจุดเสี่ยงสัมผัส ลดการแออัดภายในงาน และลงทะเบียนคนเข้าร่วมงานตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการจัดพิธีทางศาสนาและการจัดกิจกรรมทางประเพณี ในสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานแต่งงานแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ การจัดงานแต่งงานที่บ้าน และการจัดงานแต่งงานที่โรงแรมหรือหอประชุม

กรณีจัดงานแต่งงานที่บ้าน

ในกรณีที่มีการจัดงานแต่งงานที่บ้าน มีหลักการสำคัญ 5 ข้อ คืออยู่ห่าง 1 - 2 เมตร ใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หมั่นล้างมือ ถือหลักสะอาด ปราศจากแออัด และเคร่งครัดไทยชนะ

ผู้จัดงาน/เจ้าภาพ

- จัดให้มีแอลกอฮอล์เจลบริการจุดก่อนเข้าร่วมงาน ตลอดตามจุดต่าง ๆ บริเวณรอบงานและมีการสำรองหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการกับผู้ร่วมงานที่ไม่ได้สวมหน้ากาก
- ผู้จัดงานต้องใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุด
- ในกรณีที่ให้ผู้เข้าร่วมงานมีส่วนร่วมในการอวยพร รดน้ำสังข์ หรือพิธีรับไหว้ (อาจจะพิจารณาให้ “รดน้ำสังข์” เฉพาะบุคคลในครอบครัวหรือญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายเท่านั้น) ต้องมีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 - 2 เมตร และลดการสัมผัสร่วม
- ในการจัดงานเลี้ยง/การรับประทานอาหาร แนะนำให้บริการอาหารเป็นกล่องแยกสำหรับรับประทาน 1 ท่าน มีการเพิ่มระยะห่างระหว่างบุคคล หรือหากจัดเป็นโต๊ะจีน อาจมีการลดจำนวนคนร่วมโต๊ะเพื่อลดความแออัด บนโต๊ะอาหาร เน้นอาหารปรุงสุกใหม่ กินร้อน แยกช้อนกลางส่วนตัว และงดการจัดอาหารและเครื่องดื่มแบบบุฟเฟต์ เพื่อลดการสัมผัสสิ่งของร่วมกันและไม่มีการสัมผัสกันระหว่างผู้เตรียมอาหารและผู้รับอาหาร
- จัดที่นั่งให้ผู้ร่วมงาน โดยเน้นการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร หากมีการแสดง ดนตรี มหรสพ และเต็นท์รา ควบคุมการแออัดบนเวทีและหน้าเวที

ผู้ร่วมงาน

- ต้องแต่งกายให้มิดชิด เตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล โดยต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาที่อยู่ในงาน
- หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงหรือกรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรงดไปร่วมงาน
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง หรือยืน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ต้องทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้งหรือล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หลังออกจากงาน รวมทั้งทำความสะอาดอุปกรณ์ สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

ประเพณีแต่งงาน

แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

กรณีจัดงานแต่งงานที่โรงแรม/หอประชุม

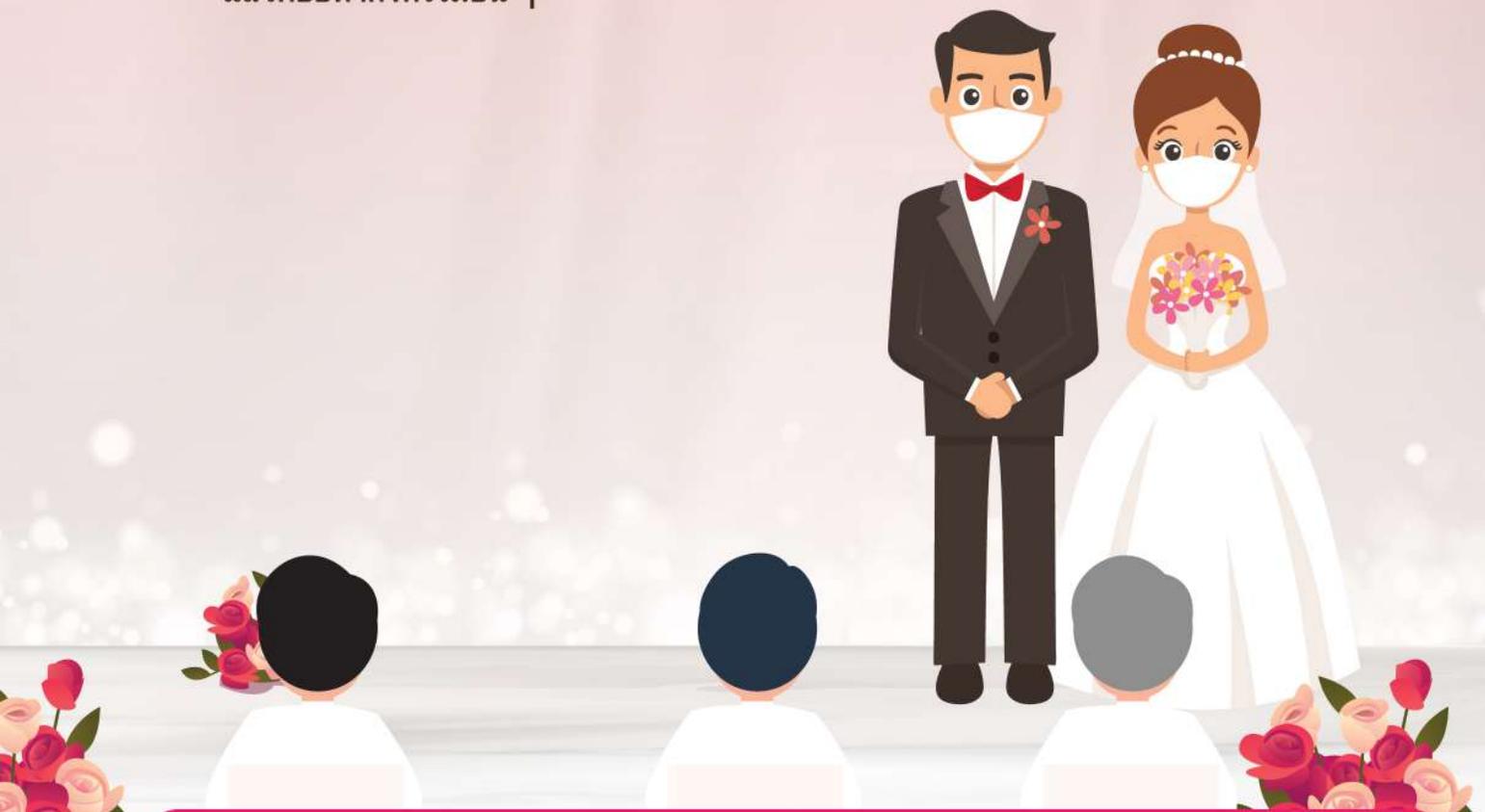
ผู้จัดงาน

- 1) จัดให้มีแอลกอฮอล์เจล บริการจุดก่อนเข้าร่วมงาน ตลอดตามจุดต่าง ๆ รอบบริเวณงาน และมีการสำรองหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการกับผู้ร่วมงานที่ไม่ได้สวมหน้ากาก
- 2) จัดจุดบริการคัดกรองวัดอุณหภูมิก่อนเข้างานทุกครั้ง หากพบว่าอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป พิจารณาให้นั่งพัก 15 นาที แล้วตรวจวัดอุณหภูมิซ้ำ ถ้าอุณหภูมिन้อยกว่า 37.5 องศาเซลเซียส สามารถเข้าไปร่วมงานได้ แต่หากวัดซ้ำแล้วพบว่าอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป งดให้เข้าร่วมงานและแนะนำให้ไปพบแพทย์
- 3) ผู้จัดงานต้องใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุด
- 4) ในการที่ให้ผู้เข้าร่วมงานมีส่วนร่วมในการอวยพร รดน้ำสังข์ หรือพิธีการ (อาจจะพิจารณาให้รดน้ำสังข์ เฉพาะญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายเท่านั้น) ต้องมีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร และลดการแออัดตลอดเวลาในงานมีจุดบริการแอลกอฮอล์เจล ทำความสะอาดมือก่อนรดน้ำสังข์
- 5) ในการจัดงานเลี้ยง/การรับประทานอาหาร มีการเพิ่มระยะห่างระหว่างบุคคล ลดความแออัด บนโต๊ะอาหารเน้นปรุงสุกใหม่ กินร้อน แยกช้อนกลางส่วนตัว งดการจัดอาหารและเครื่องดื่มแบบบุฟเฟต์ เพื่อลดการสัมผัสสิ่งของร่วมกันและไม่มีการสัมผัสกันระหว่างผู้เตรียมอาหาร และผู้รับอาหาร
- 6) จัดที่นั่งให้ผู้ร่วมงาน โดยเน้นการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- 7) หากมีการแสดง ดนตรี มหรสพ และเดินรำ ควรลดการแออัดบนเวทีและหน้าเวที

ผู้ร่วมงาน

- ต้องแต่งกายให้มิดชิด เตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล โดยต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาที่อยู่ในงาน
- หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง หรือกรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ควรงดไปร่วมงาน
- ผู้ร่วมงานต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานจัดเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ ก่อนเข้างานและออกจากงานด้วยทุกครั้ง ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข อย่างเคร่งครัด
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง หรือยืน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

ในการดำเนินพิธีทางสงฆ์ พิธีการแห่ขันหมาก/พิธีกันประตู ควรยึดหลักการ Social Distancing อย่างเคร่งครัด ส่วนพิธีสู้อและพิธีการหมั้น พิธีรดน้ำสังข์ พิธีรับไหว้ พิธีส่งตัวเข้าหอ ควรมีเพียงญาติผู้ใหญ่ของเจ้าบ่าวและเจ้าสาว เพื่อลดการแออัดในงาน

ประเพณี

สงกรานต์

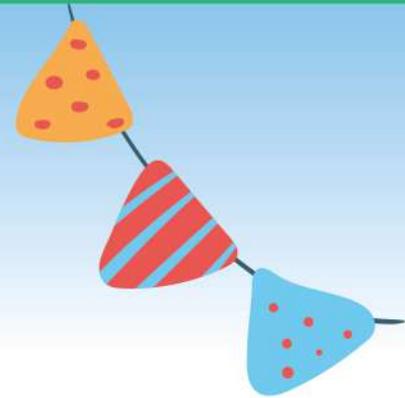
แบบจูนวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในการจัดประเพณีสงกรานต์ ตามวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศไทยนั้น สามารถดำเนินการได้ภายใต้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยให้ความสำคัญกับการสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยของบุคคลในการเข้าร่วมพิธีประเพณีต่าง ๆ มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร หมั่นล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือแอลกอฮอล์เจล ยึดถือหลักสะอาด ปราศจากแออัดและการเคร่งครัดไทยชนะ หรือการลงทะเบียนเข้าร่วมงานพิธี ประเพณี ดังนั้น เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงมีข้อแนวทางการปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ดังนี้

ผู้จัดงาน (กรณีจัดงานสงกรานต์ตามสถานที่ต่างๆ)

- ผู้จัดงานมีการจัดสถานที่ในการประกอบพิธี ประเพณี โดยยึดหลัก Social Distancing
- ผู้จัดงานมีการสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย พร้อมทั้งมีมาตรการห้ามคนไม่สวมหน้ากากเข้าร่วมงานสงกรานต์
- จัดให้มีจุดคัดกรองและตรวจวัดไข้ผู้เข้าร่วมงาน หากตรวจพบมีอุณหภูมิ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป งดให้เข้าร่วมงานและแนะนำให้ไปพบแพทย์
- จัดให้มีจุดบริการลงทะเบียนเข้าร่วมงาน โดยมีการบันทึกชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ และมีการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคลขณะเข้าแถวหรือนั่งลงทะเบียนไม่น้อยกว่า 1 - 2 เมตร ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ในการติดตามและเฝ้าระวังโรคในกรณีเกิดเหตุการณ์มีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากการร่วมงานดังกล่าว
- จัดให้มีแอลกอฮอล์เจล บริเวณจุดก่อนเข้าร่วมงาน และตามจุดต่าง ๆ ภายในงาน และอาจจะมีการสำรองหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการ
- มีการทำความสะอาดอุปกรณ์และพื้นที่ในบริเวณการจัดงานที่ผู้เข้าร่วมงานสัมผัสบ่อย ๆ ด้วยน้ำยาทำความสะอาด
- ในการจัดงานควรใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุด
- มีการจัดที่นั่งให้แขกและผู้ร่วมงาน โดยเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1 - 2 เมตร ตามมาตรการกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- ในพิธีการรดน้ำขอพร พิจารณาตามความเหมาะสม โดยยึดหลักอยู่ห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หมั่นล้างมือถือหลักสะอาด ปราศจากแออัด และเคร่งครัดไทยชนะ

ผู้ร่วมงาน

- ต้องแต่งกายให้มิดชิด เตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล โดยต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- งดเข้าร่วมงาน หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง หรือกรณีมีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หรือสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และให้ไปพบแพทย์ทันที
- ผู้ร่วมงานต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ ก่อนเข้างานและออกจากงานด้วยทุกครั้ง ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง ยืนหรือเข้าแถว อย่างน้อย 1 - 2 เมตร ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ
- ผู้เข้าร่วมงานงดคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้เข้าร่วมงานคนอื่น ๆ ที่ไม่มีการป้องกันตนเอง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค เช่น ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หรือ ไอ จาม ขณะร่วมงาน

ในการสงน้ำพระ หรือ การละเล่นน้ำตามประเพณีสงกรานต์ ควรพิจารณาตามความเหมาะสมของสถานการณ์ปัจจุบัน แต่ยังคงยึดมาตรการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

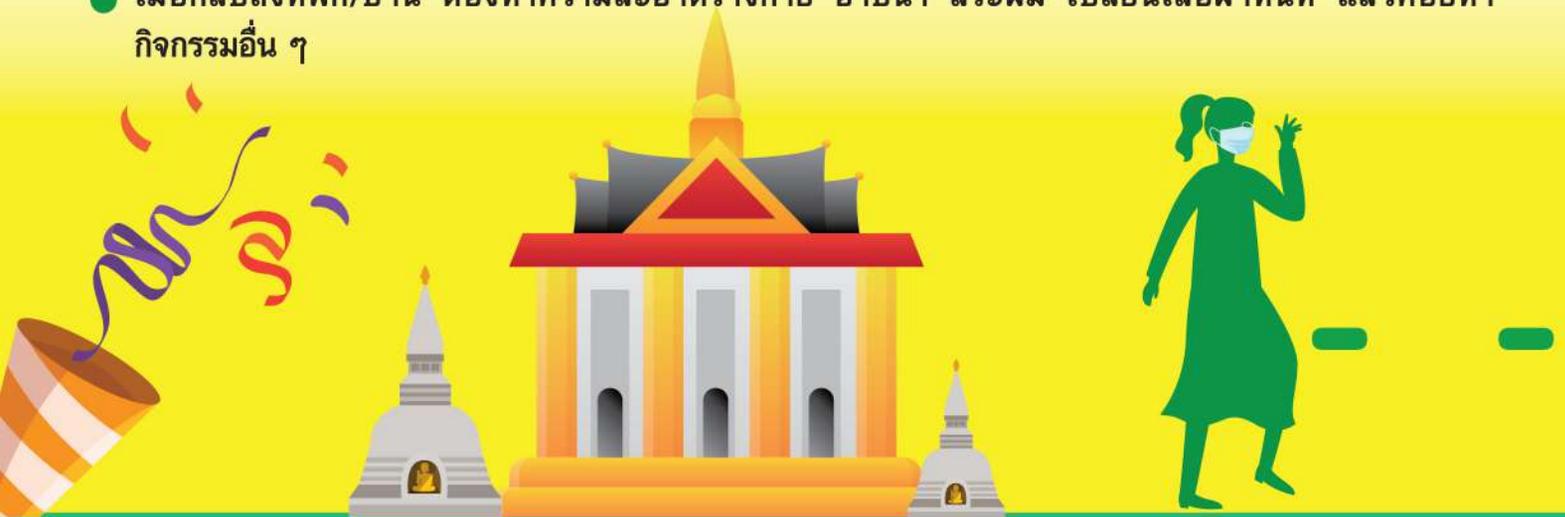
ข้อปฏิบัติในการจัด

การแสดงมหรสพ การเล่น การฉลอง

ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ที่มาจากความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนามีอยู่มากมาย เช่น แห่นาค แห่ขันหมาก การอุปสมบท ประเพณีทอดกฐิน ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นต้น กล่าวได้ว่าขนบธรรมเนียมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนามีความผูกพันกับคนไทย และเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยในความศรัทธาทางศาสนา ซึ่งต้องมารวมกันที่ศาสนสถานตามวันสำคัญทางศาสนา รวมทั้งมีการจัดมหรสพ หรือกิจกรรมการเล่นของไทยร่วมด้วย และเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีข้อปฏิบัติดังนี้

กรณีจัดกิจกรรมที่ศาสนสถาน

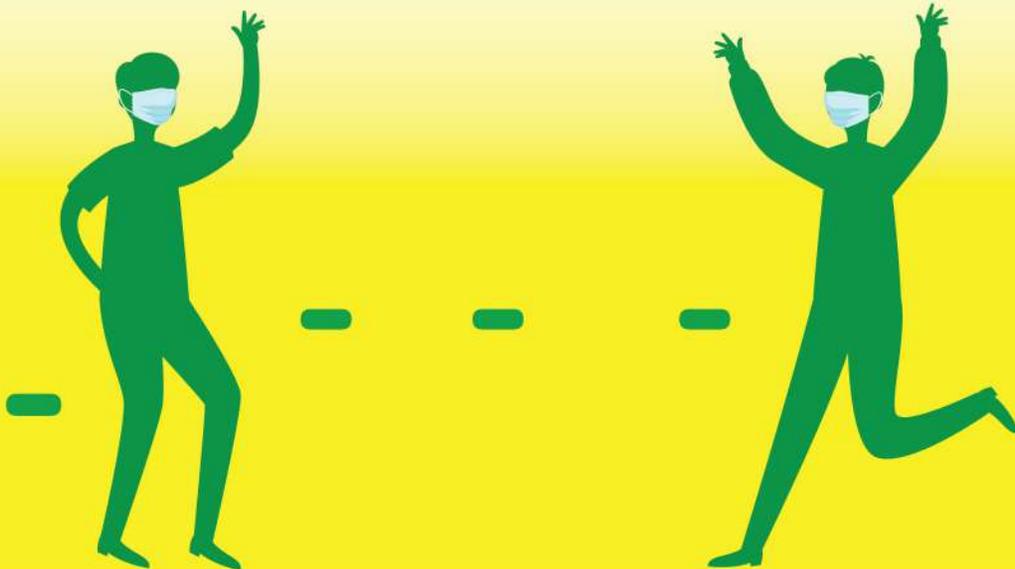
- มีการคัดกรองผู้เข้าร่วมงาน โดยวัดอุณหภูมิ ตัดสัญลักษณ์ผ่านการคัดกรองแล้ว
- ผู้ร่วมงานต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ
- ต้องเตรียมความพร้อมของตนเอง แต่งกายให้มิดชิด สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ งดเข้าร่วมงาน
- ควรมีการจำกัดผู้เข้าร่วมงานเพื่อลดความแออัด
- หมั่นทำความสะอาดอุปกรณ์ที่มีการสัมผัสร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ โต๊ะ หรือราวจับ เป็นต้น
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่ง ยืน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือแอลกอฮอล์เจล
- ต้องทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หลังออกจากงาน รวมทั้งทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

ข้อปฏิบัติในการแห่/จัดขบวน

- มีการคัดกรองผู้เข้าร่วมขบวน โดยตรวจวัดอุณหภูมิ ติดสัญลักษณ์ผ่านการคัดกรองแล้ว
- ผู้ร่วมขบวนแห่ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกคนและตลอดการร่วมขบวน
- กรณีผู้ที่ใช้เสียง หรือส่งเสียงในขบวน อาจจะต้องใช้เครื่องขยายเสียงช่วยและเว้นระยะห่างจากบุคคลอื่นให้ห่างกัน 1 - 2 เมตร
- ผู้เข้าร่วมขบวน ต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ
- จัดระเบียบขบวนโดยการกำหนดจุดยืน การเดิน ให้ห่างกัน 1 - 2 เมตร
- หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ งดเข้าร่วมงาน
- ควรมีการจำกัดผู้เข้าร่วมงานเพื่อลดความแออัด
- หมั่นทำความสะอาดอุปกรณ์ที่มีการสัมผัสร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ โต๊ะ หรือราวจับ เป็นต้น
- มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการนั่งหรือยืน อย่างน้อย 1 - 2 เมตร
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

คำแนะนำ การจัดพิธีศพ แบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

การจัดพิธีศพ เป็นงานประเพณีสำคัญ เกี่ยวข้องกับพิธีทางศาสนา การจัดพิธีที่ไม่สามารถเลี้ยงหรือรดน้ำศพได้ แต่สามารถดำเนินการได้ภายใต้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) โดยให้ความสำคัญการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงมีข้อแนะนำและแนวทางการปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานฌาปนกิจศพสำหรับศาสนาต่าง ๆ ดังนี้

ศาสนาพุทธ

ข้อปฏิบัติในการจัดพิธีศพสำหรับผู้จัดงานหรือเจ้าภาพ

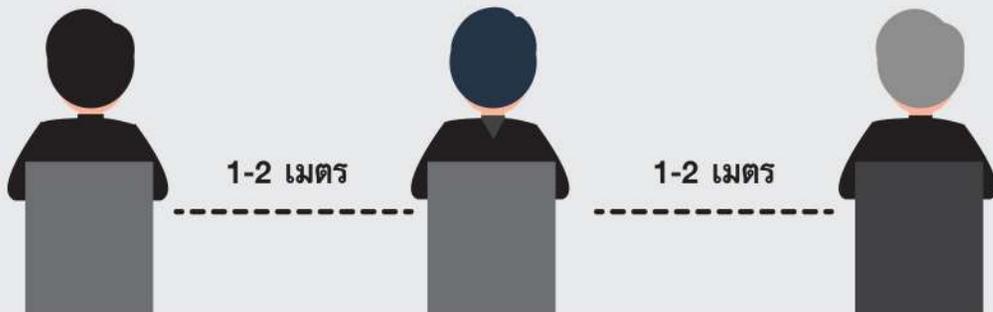
- จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ในการจัดพิธีบำเพ็ญกุศลศพ พิธีฌาปนกิจ เช่น ทำความสะอาดสถานที่จัดงาน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งของเครื่องใช้ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข
- กำหนดระยะเวลาวันเวลาจัดงานเท่าที่จำเป็น
- จัดให้มีระบบคัดกรองอุณหภูมิ และเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือให้เพียงพอสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
- ผู้ร่วมงานต้องลงทะเบียนเข้างาน ด้วยสมุดลงทะเบียนตามที่ผู้จัดงานเตรียมไว้ หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ
- จัดที่นั่งให้มีระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร สำหรับพระสงฆ์และผู้เข้าร่วมงาน
- หากมีการถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ ควรจัดสำหรับเฉพาะพระสงฆ์แต่ละรูป
- จัดจุดวางอาหาร น้ำดื่มสำหรับผู้เข้าร่วมงาน โดยให้หยิบอาหารหรือน้ำด้วยตัวเอง จัดเตรียมอาหารปรุงสุกใหม่จัดเป็นชุดพร้อมให้ผู้ร่วมงานนำกลับไปรับประทานที่บ้าน หรือหากมีความจำเป็นต้องรับประทานอาหารร่วมกัน ให้เว้นระยะห่างหรือคำนึงถึงมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค
- ให้จัดระยะห่างระหว่างผู้มาร่วมงาน เดินขึ้นเมรุ 1 - 2 เมตร จัดจุดวางดอกไม้จันทน์ และของขำรวยโดยให้ผู้เข้าร่วมงานหยิบได้ด้วยตัวเอง

ข้อปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์และผู้เข้าร่วมพิธี

- สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ล้างมือด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อย 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้ง โดยเน้นหลังเข้าร่วมพิธีกรรม/หลังสัมผัสสิ่งสกปรกประหว่งร่วมพิธีกรรมทางศาสนา และไม่ควรจับกลุ่มสนทนา
- ระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร สำหรับพระสงฆ์ และผู้เข้าร่วมงาน
- ไม่อยู่ใกล้ชิดผู้ที่มีอาการหวัด มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก
- ใช้เวลาในการร่วมพิธีให้น้อยที่สุด
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

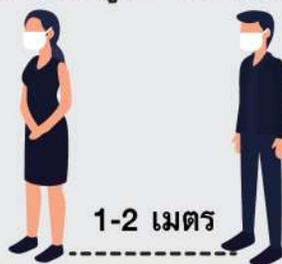

กรณีสวดพระอภิธรรมที่บ้าน

- จัดเตรียมอาสนะสำหรับพระสงฆ์ในการประกอบพิธี ห่างกัน 1 - 2 เมตร
- กำหนดที่นั่งสำหรับผู้ร่วมงาน ให้นั่งห่างกัน 1 - 2 เมตร และให้สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดเวลาสวดอภิธรรม
- เตรียมแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือที่ประตูก่อนเข้าบ้าน
- เจ้าภาพขอความกรุณาแขกที่จะมาร่วมงานหากรู้สึกที่ไม่สบาย มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ขอให้งดมาร่วมงาน เพื่อเป็นการปฏิบัติตนตามคำแนะนำในการควบคุมป้องกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข
- งดจัดอาหารเลี้ยงแขกในงาน ให้ปรับเป็นใส่กล่องกลับไปรับประทานที่บ้าน
- ผู้เข้าร่วมงานต้องเว้นระยะห่างจากบุคคลอื่น 1 - 2 เมตร
- ใช้เวลาในการร่วมพิธีกรรมทางศาสนาให้น้อยที่สุด หลังเสร็จพิธี ให้แยกย้ายกลับบ้านไม่รวมกลุ่มสนทนา
- มีการทำความสะอาดบ้าน และจุดเสี่ยงร่วมหลังเสร็จพิธี
- ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยส่วนบุคคล ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ นาน 20 วินาที หรือทำความสะอาดมือด้วย แอลกอฮอล์เจลขณะมือแห้งทุกครั้ง
- ทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- เมื่อกลับถึงที่พัก/บ้าน ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

ข้อปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่เฝ้าศพ

- การรณรงค์ศพควรพิจารณาตามความเหมาะสม และหากมีการรณรงค์เฉพาะบุคคลในครอบครัว
- ควรหลีกเลี่ยงการเปิดหีบศพ
- กรณีเสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ห้ามเปิดถุงบรรจุศพ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค
- ในการเฝ้าศพ ควรปฏิบัติดังนี้
 - กรณีเสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ใช้เตาเผาศพเท่านั้น และหลีกเลี่ยงการเผากลางแจ้ง
 - ต้องใช้เตาเผาปลอดมลพิษแบบสองห้องเผา โดยต้องควบคุมอุณหภูมิในห้องเผาศพ ไม่น้อยกว่า 760 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิในห้องควันไม่น้อยกว่า 1,000 องศาเซลเซียส ตลอดระยะเวลาการเผาศพ
 - ในระหว่างการเผาศพ ไม่ควรเปิดประตูเตาเผาศพ และหลีกเลี่ยงการเขี่ยศพหรือพลิกศพ
- เมื่อเผาศพเสร็จเรียบร้อยแล้วถือได้ว่าเชื้อโรคถูกเผาทำลายไปหมดแล้ว ดังนั้น ให้ดำเนินการเก็บกระดูกเพื่อนำไปบำเพ็ญกุศลตามต่อไป

ศาสนาอิสลาม

เมื่อมีผู้เสียชีวิตให้ประธานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการจัดการศพให้บุคคลที่เป็นมุสลิมทำการตะยัมมูมแทนการอาบน้ำศพในห้องปลอดเชื้อหรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ให้ทำตะยัมมูมก่อนบรรจุศพลงในถุง โดยผู้ทำหน้าที่ตะยัมมูมสวมชุดป้องกันการติดเชื้อ (PPE) ตั้งเจตนา (เนียต) ว่า “ข้าพเจ้าตั้งใจตะยัมมูมแทนการอาบน้ำให้แก่ศพนี้เพื่ออัลลอฮ์ ตะอาลา” โดยให้เนียตขณะยกฝ่ามือขึ้นหลังจากตบฝุ่นแล้ว ใช้ฝ่ามือทั้ง 2 ข้าง ตบฝุ่นครั้งที่ 1 เพื่อลูบใบหน้าศพ และตบฝุ่นครั้งที่ 2 เพื่อลูบมือจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดลูบให้ถึงข้อมือทั้ง 2 ข้าง แล้วปิดถุงบรรจุศพโดยถือเอาถุงบรรจุศพเป็นกะพั้น และให้ผู้นั้นทำการละหมาดให้แก่ศพ ณ สถานที่แห่งนั้น ทั้งนี้ในกรณีที่ไม่สามารถทำตะยัมมูมได้ ให้ละหมาดแก่ศพในสภาพนั้น และหรือนำศพไปฝัง ณ สุสาน โดยไม่ต้องมีการละหมาดให้แก่ศพ หากการสัมผัสศพโดยตรงนั้นไม่ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ทำตะยัมมูม อนุญาตให้ทำตะยัมมูมบนถุงห่อศพโดยไม่ต้องแกะถุงออก

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ร่วมพิธี

- มีการคัดกรองอุณหภูมิ และเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือให้เพียงพอ สำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ให้มีสมุดบันทึกลงชื่อผู้ที่เข้าร่วมพิธีทุกคน หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ ก่อนเข้างานและออกจากงานด้วยทุกครั้ง ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- จัดที่ให้มีระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร
- ปฏิบัติตามประกาศหรือข้อแนะนำของจุฬาราชมนตรี

1-2 เมตร

คำสอนคริสต์

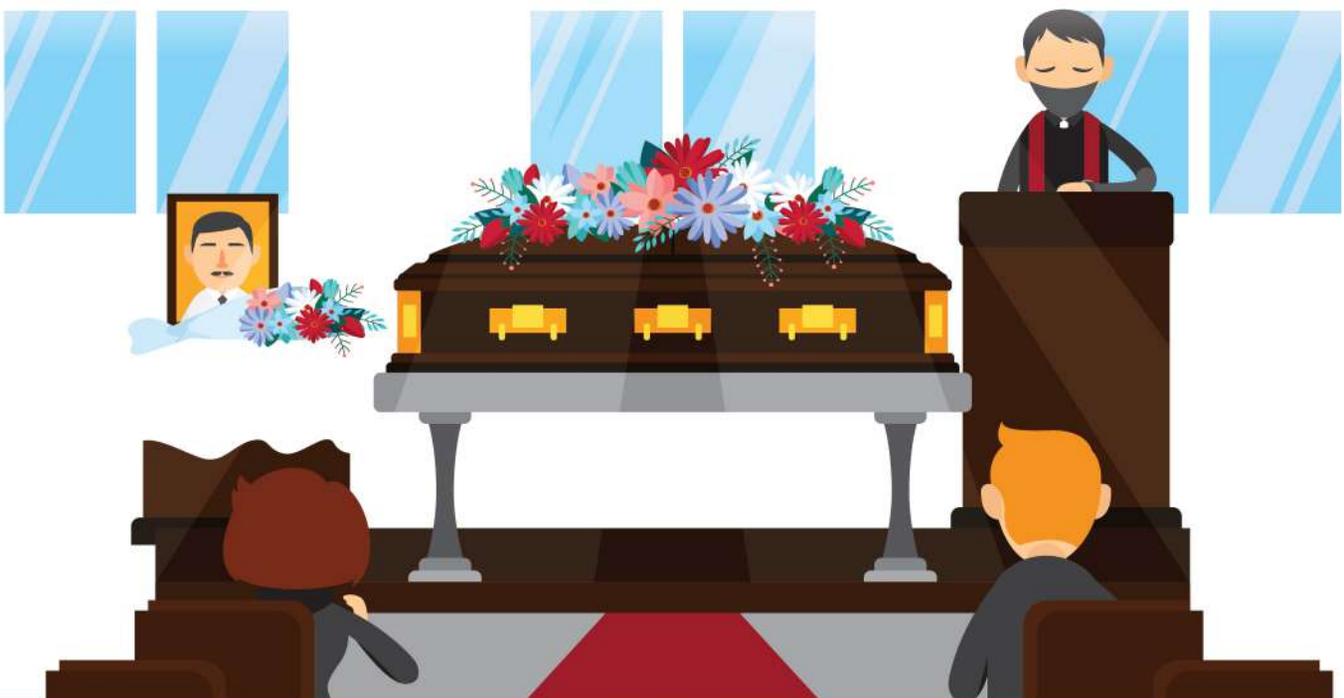

การจัดพิธีนมัสการพระเจ้าเนื่องในพิธีศพ

การจัดพิธีมิสซาหรือไว้อาลัยผู้เสียชีวิตที่นับถือศาสนาคริสต์ มักจะจัดพิธีที่โบสถ์หรือบางแห่ง มีการจัดพิธีที่บ้าน เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วจะนำศพไปทำพิธีฝังที่สุสาน หรืออาจใช้พิธีฌาปนกิจตามบริบทของสถานที่นั้น ๆ ให้ปฏิบัติพิธีตามหลักหรือประเพณีทางศาสนาหรือข้อแนะนำขององค์การทางศาสนาที่สังกัด

ก. พิธีที่บ้าน/ที่โบสถ์/คริสตจักร

- ⓧ ให้จัดพิธีมิสซา หรือพิธีไว้อาลัยไม่เกิน 2 วันหรือน้อยที่สุด
- ⓧ ให้วัดอุณภูมिर่างกายของทุกคนที่เข้าร่วมพิธีหากใครมีอุณภูมิตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ไม่อนุญาตให้เข้าร่วมพิธีไว้อาลัย และให้กักตัวไว้ หากยังมีไข้ต่อเนื่องให้ไปพบแพทย์
- ⓧ ให้มีสมุดบันทึกลงชื่อผู้ที่เข้าร่วมพิธีทุกคน หรือสแกน QR CODE ไทยชนะ ก่อนเข้างานและออกจากงานด้วยทุกครั้ง ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด
- ⓧ เตรียมแอลกอฮอล์เจลให้ทุกคนที่มาพร้อมพิธีไว้อาลัยใช้ล้างมือ
- ⓧ ให้ผู้ประกอบพิธี และผู้ที่เข้าร่วมทุกพิธีสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เจ้าภาพเตรียมหน้ากากอนามัยให้คนที่ไม่ได้นำหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยมา และจัดให้แต่ละคนอยู่ห่างกัน 1 - 2 เมตรขึ้นไป
- ⓧ หากมีการจัดอาหารรับรองผู้ร่วมงาน ให้จัดเป็นอาหารกล่องและให้ผู้ร่วมงานหยิบอาหารเอง

ข. พิธีที่สุสาน

- ให้แต่ละคนยืนห่างกัน 1 - 2 เมตรขึ้นไป
- ไม่ควรเปิดโลงศพก่อนเผาหรือฝัง
- หลังเสร็จพิธีให้แต่ละคนรีบกลับบ้านและอาบน้ำชำระตัวให้สะอาด

กรณีศพที่เสียชีวิตด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้ปฏิบัติดังนี้

- ให้นำศพไปที่สุสาน
- ให้เฉพาะผู้ทำพิธีและญาติสนิทมิตรสหายเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเข้าร่วมพิธี
- ห้ามเปิดโลงศพ หรืออุกบรรจุศพเพื่อดูก่อนเผาหรือฝัง
- ในพิธีให้ผู้ทำพิธีอ่านพระคัมภีร์และอธิษฐานแล้วให้ดำเนินการเผาหรือฝังให้เร็วที่สุด หลังเสร็จพิธีให้แต่ละคนรีบกลับบ้านและอาบน้ำชำระตัวให้สะอาด
- ให้ปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

ที่มา :

1. หนังสือสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่ ส.ค.103/283/2020 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2020
2. หนังสือสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ที่ 090/สคท.2020 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2020
3. หนังสือมูลนิธิคริสตจักรคณะแบ็บติสต์ ลงวันที่ 18 มีนาคม 2020
4. หนังสือมูลนิธิคริสตจักรเซเว่นธ์เดย์แอ็ดเวนติสแห่งประเทศไทย ที่ ขอ 001/040/2020 ลงวันที่ 20 เมษายน 2020

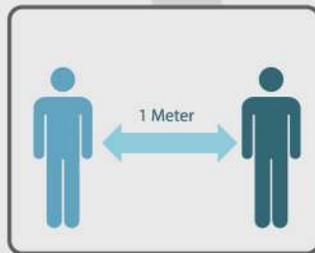
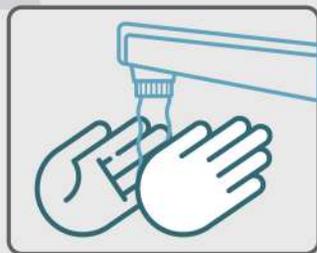
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

- จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ในการจัดพิธี เช่น ทำความสะอาดสถานที่จัดงาน วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งของเครื่องใช้ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข
- จัดให้มีระบบคัดกรองอุณหภูมิ และเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือให้เพียงพอสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรม สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ให้เฉพาะผู้ทำพิธีและญาติสนิทมิตรสหายเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเข้าร่วมพิธี
- จัดที่นั่งให้มีระยะห่างกันระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร สำหรับผู้เข้าร่วมงาน
- กรณีศพที่เสียชีวิตด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ห้ามเปิดโลงศพ หรือ ถูบบรรจุศพเพื่อดูก่อนเผา
- ใช้เวลาในการร่วมพิธีให้กระชับและสั้นที่สุด
- หลังเสร็จพิธี ให้แยกย้ายกลับบ้านไม่รวมกลุ่มสนทนา
- มีการทำความสะอาดจุดเสี่ยงร่วมหลังเสร็จพิธี
- เมื่อกลับถึงบ้านให้ล้างมือด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อย 20 วินาที เปลี่ยนเสื้อผ้า อาบน้ำ สระผม แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

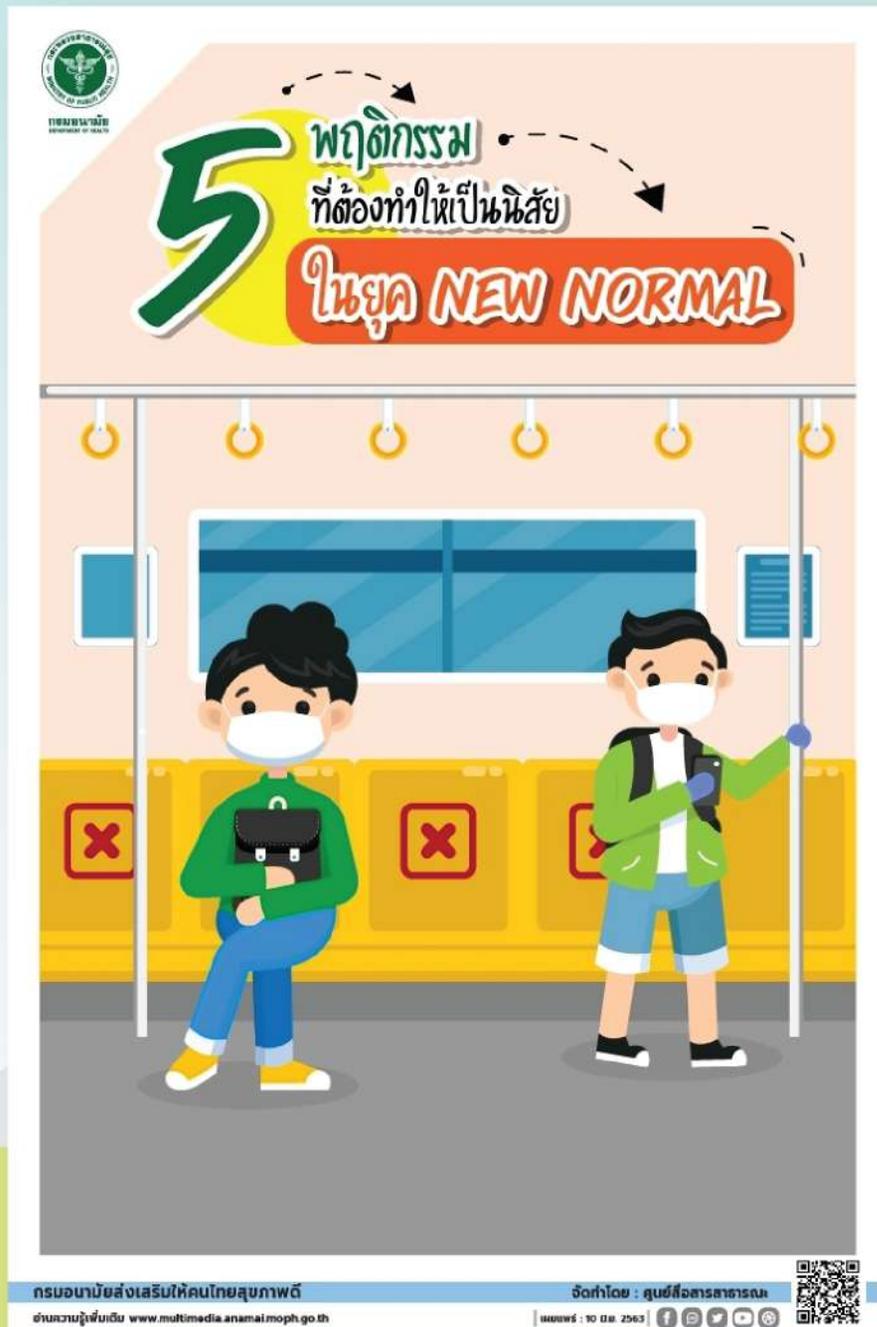
ศาสนาซิกข์

- จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ในการจัดพิธี เช่น ทำความสะอาดสถานที่จัดงาน วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งของเครื่องใช้ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข
- จัดให้มีระบบคัดกรองอุณหภูมิ และเตรียมอุปกรณ์ทำความสะอาดมือให้เพียงพอ สำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรม
- สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา
- ให้เฉพาะผู้ทำพิธีและญาติสนิทมิตรสหายเท่าที่จำเป็นเท่านั้นเข้าร่วมพิธี
- จัดที่นั่งให้มีระยะห่างระหว่างบุคคล 1 - 2 เมตร สำหรับผู้เข้าร่วมงาน
- กรณีศพที่เสียชีวิตด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ห้ามเปิดโลงศพ หรืออุ้งบรรจุศพ เพื่อดูก่อนเผา
- ใช้เวลาในการร่วมพิธีให้น้อยที่สุด
- หลังเสร็จพิธี ให้แยกย้ายกลับบ้านไม่รวมกลุ่มสนทนา
- มีการทำความสะอาดจุดเสี่ยงร่วมหลังเสร็จพิธี
- เมื่อกลับถึงบ้านให้ล้างมือด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อย 20 วินาที เปลี่ยนเสื้อผ้า อาบน้ำ สระผม แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพ

ในการปฏิบัติตนแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

1 สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกครั้ง
เมื่อออกนอกที่พักอาศัย และทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิดทุกครั้ง

กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทย
เว็บไซต์ : www.thaihealth.or.th
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

2 อยู่ห่างกันอย่างน้อย 1 – 2 เมตร

กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทย
เว็บไซต์ : www.thaihealth.or.th
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

3 หมั่นล้างมือบ่อย ๆ ด้วยสบู่ และน้ำนาน 20 วินาที
หรือพาสเจอร์ไลส์แอลกอฮอล์ล้างมือ

กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทย
เว็บไซต์ : www.thaihealth.or.th
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

4 กินอาหารร้อน ใช้ช้อนกลางส่วนตัว
และใช้ภาชนะของตัวเอง

กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทย
เว็บไซต์ : www.thaihealth.or.th
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

5 งดกิจกรรมกลุ่มมาก และหลีกเลี่ยงการเข้าไปใกล้
ผู้ที่มีอาการเสียงหรือผู้ป่วย

กรมอนามัยส่งเสริมสุขภาพไทย
เว็บไซต์ : www.thaihealth.or.th
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพ

ในการปฏิบัติพิธีทางศาสนา
และการจัดกิจกรรมทางประเพณี

คำแนะนำ
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
สำหรับศาสนสถาน

(วัด โบสถ์ มัสยิด ศาลเจ้า และสถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ)

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
จัดทำเมื่อ 1 เมษายน 2563

1422
สายด่วน

คำแนะนำสำหรับ ผู้รับผิดชอบศาสนสถาน

1. หากผู้ประกอบพิธีทางศาสนา มีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ให้งดร่วมพิธีกรรมทางศาสนา และไปพบแพทย์
2. ให้มีการคัดกรองผู้เข้าร่วมพิธีกรรม เช่น เป็นบริการเจลแอลกอฮอล์ และหากพบใครมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ขอความร่วมมือไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรม
3. งดกิจกรรมที่ต้องรวมตัวกัน

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อและระบาดวิทยา วันที่เมื่อ 1 เมษายน 2563 1422 1422

คำแนะนำสำหรับ ผู้รับผิดชอบศาสนสถาน

4. สถานที่ควรมีการระบายอากาศที่ดี ทำความสะอาดห้องและอุปกรณ์ทุกวัน และลดความแออัดของอาคาร เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา
5. ผู้ที่สัมผัสอาหารหากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ไข้หวัดและพบแพทย์ทันทีที่ ขณะปฏิบัติงาน ต้องปฏิบัติงานหลักสุขภาพดี
6. ทำความสะอาดพื้นห้องน้ำ โถส้วม บริเวณที่มีการสัมผัสบ่อยๆ อย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง
7. ผู้ปฏิบัติงานที่ดูแลด้านความสะอาด ให้ใส่ถุงมือหรือหน้ากากผ้า และล้างมือให้สะอาดทุกครั้งหลังปฏิบัติงาน

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อและระบาดวิทยา วันที่เมื่อ 1 เมษายน 2563 1422 1422

คำแนะนำของ ผู้ประกอบพิธีทางศาสนา

หากเจ็บป่วย ไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ให้งดการเข้าร่วมพิธี

ลดระยะเวลา หรือเลือกใช้บริเวณ สถานที่ที่โปร่งไม่แออัด

ไม่อยู่ใกล้ผู้ที่มีอาการหวัด ไข้ ไอ จาม

ล้างมือบ่อยๆด้วยสบู่และน้ำ ก่อนหยิบจับอาหารและหลังใช้ส้วม

เลือกอาหารปรุงสุก ไม่ใช้อุปกรณ์ที่กินข้าวร่วมกัน

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อและระบาดวิทยา วันที่เมื่อ 1 เมษายน 2563 1422 1422

คำแนะนำสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรม ทางศาสนา ในการดูแลตัวเอง

หากเจ็บป่วย ไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก ให้งดการเข้าร่วมพิธี

สวมหน้ากาก ป้องกันเชื้อโรค ที่มาจากละอองฝอย ไอ จาม จากผู้อื่น

ล้างมือบ่อยๆด้วยสบู่และน้ำ ก่อนหยิบจับอาหารและหลังใช้ส้วม

เลือกอาหารปรุงสุก ไม่ใช้อุปกรณ์ที่กินข้าวร่วมกัน

เว้นระยะห่าง หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปในที่แออัด

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
ศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อและระบาดวิทยา วันที่เมื่อ 1 เมษายน 2563 1422 1422

คำแนะนำและแนวทางการจัดบริการอาหารในโรงทาน ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค **โควิด-19**

สถานี

- ควรตั้งโต๊ะไว้เพื่อ ที่บริการนอกสถานที่ให้โรคโควิด-19
- ผู้รับบริการ ควร งดรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่ปรุงสุกแล้วจนกว่าจะถึงจุดบริการอาหาร
- ผู้ให้บริการควรใช้ถุงมือและหน้ากาก 2 ชั้น และทำความสะอาดโต๊ะและเก้าอี้บริการอาหารในโรงทานให้สะอาดก่อนให้บริการทุกครั้ง

ทางออก

ทางเข้า

ป้าย
งดรับประทานอาหาร

ทางเข้า

การจัดสถานที่บริการอาหารในโรงทานในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้รับบริการในโรงทาน

- งดรับประทานอาหารประมาณ 20 นาที หลังรับประทานอาหารเสร็จแล้ว
- ไม่พูดคุยหรือรับประทานอาหารขณะรอ
- งดรับประทานอาหารในโรงทาน
- งดรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งดใช้มือสัมผัสกับสิ่งของในโรงทาน
- งดใช้มือสัมผัสกับสิ่งของในโรงทาน
- งดใช้มือสัมผัสกับสิ่งของในโรงทาน

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้จัดโรงทาน

- งดรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

ข้อปฏิบัติสำหรับผู้รับอาหาร

- งดรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ Bureau of Elderly Health

พระสงฆ์ไทย ห่างไกล โควิด-19

ข้อควรปฏิบัติสำหรับพระสงฆ์

3ล. ลด เลี่ยง ดูแล ป้องกัน โควิด-19

ลด

- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

เลี่ยง

- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

ดูแล

- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น
- งด รับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

เว้นระยะห่าง
สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
เมื่อมีคนมากหรือประกอบศาสนกิจ
ในชุมชนควรวาง **2 เมตร**
ขนะ ยืน และนั่งลดขนาด

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ Bureau of Elderly Health

1. การจัดการขยะในโรงทานและโรงครัว

- ทำความสะอาดโรงครัว
- ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมหน้ากากอนามัย
- ผู้ปฏิบัติงานต้องล้างมือบ่อยๆ

2. ห้องน้ำ ห้องส้วม

- ทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องส้วม
- ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมหน้ากากอนามัย
- ผู้ปฏิบัติงานต้องล้างมือบ่อยๆ

สำนักอนามัยผู้สูงอายุ Bureau of Elderly Health

สื่อรอบรู้ด้านสุขภาพ

ในการปฏิบัติตนแบบฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

การจัดการโรงงานให้สะอาด ปราศจาก COVID -19
สถานที่ และผู้สัมผัสอาหาร

- **ควรจัดในพื้นที่โล่ง** อากาศถ่ายเทได้ดี
- **มีที่ล้างมือพร้อมสบู่** หรือเจลแอลกอฮอล์ไว้บริการ
- **ผู้ปรุง ผู้ตักอาหาร ต้องสวมหน้ากาก** เน้นถุงมือ สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย
- **กำหนดระยะห่าง 1-2 เมตร** ที่จุดรับอาหาร

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
คู่มือปฏิบัติการทางสาธารณสุขสำหรับสถานประกอบการ ฉบับที่ 21 ธันวาคม 2562

ผู้บริโภค

- **สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย** ล้างมือด้วยน้ำและสบู่หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ ก่อนรับประทานอาหารและหลังรับประทานอาหาร
- **เว้นระยะห่าง** ระหว่างผู้อื่น 1-2 เมตร
- **เจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก** หรือเหนื่อยหอบ **ต้องไม่มารับประทานอาหาร**
- **เมื่อได้รับอาหารรส** บักรับไม่รับประทานทันที

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
คู่มือปฏิบัติการทางสาธารณสุขสำหรับสถานประกอบการ ฉบับที่ 21 ธันวาคม 2562

การจัดการโรงงานให้สะอาด ปราศจาก COVID -19
การเตรียม การปรุงอาหาร การล้างและเก็บภาชนะ อุปกรณ์

- **เจ็บป่วย มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก** หรือเหนื่อยหอบ **ให้หยุดปฏิบัติงานและพบแพทย์ทันที**
- **ล้างมือบ่อย ๆ** ทั้งก่อนและหลัง การหยิบจับอาหารสด เมื่อใช้ตัวกึ่งหัด และการปรุงอาหาร
- **แยกภาชนะอาหารสุกและอาหารดิบ** อุปกรณ์ประกอบอาหารทุกชนิด ล้างสะอาดและเก็บสูงกว่าพื้น 60 c.m.
- **อาหารต้องปรุงสุกและสะอาด** วางบนโต๊ะสูง มีฝาปิด ใช้อุปกรณ์ตักอาหาร ก็คีบ หรือส้อมอาหารที่ถูกต้องอย่างง่าย

ข้อมูลโดย : กรมอนามัย
คู่มือปฏิบัติการทางสาธารณสุขสำหรับสถานประกอบการ ฉบับที่ 21 ธันวาคม 2562

3ล. ลด เสี่ยง ดูแล ป้องกัน COVID-19

ลด

- ลด ความเสี่ยงจากการสัมผัส ด้วยการล้างมือด้วยน้ำ และสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ให้บ่อยขึ้น โดยเฉพาะ เมื่ออยู่ในพื้นที่สาธารณะ และก่อนรับประทานอาหาร

- ลด การแพร่เชื้อ เมื่อไม่สบาย ไอ จาม ให้สวมหน้ากากอนามัย

เสี่ยง

- เสี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค

- เสี่ยงการเข้าไปในพื้นที่มีคนหนาแน่น

- เสี่ยงการใช้มือสัมผัสหน้า

ดูแล

- ดูแล สุขภาพตนเอง รักษาสุขภาพ ด้วยการกินร้อน ใช้ช้อนกลาง ล้างมือ ออกกำลังกาย และพักผ่อน ให้เพียงพอ

- ดูแล รับผิดชอบต่อสังคม ในกรณีที่เดินทางกลับจากพื้นที่เสี่ยง ต้องแยก และสังเกตอาการ ไม่น้อยกว่า 14 วัน

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

อ่านความรู้เพิ่มเติม www.multimedia.anamai.moph.go.th หมายเลข : 3 มี.ค. 2563

ภาคผนวก

ราชกิจจานุเบกษา
ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนด
การบริหารราชการสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๑๐)

หน้า ๕๐
เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๓๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

ข้อกำหนด

ออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนด
การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘
(ฉบับที่ ๑๐)

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ขยายระยะเวลาการบังคับใช้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรออกไปตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ นั้น

โดยที่สมควรผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) เป็นช่วงที่ ๔ ต่อเนื่องจากการผ่อนคลายที่ดำเนินมาก่อนแล้ว เป็นลำดับ ทั้งนี้ ยังคงต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคตามมาตรฐานสากลอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า การเว้นระยะห่างทางสังคม และการยอมรับระบบติดตามตัวผ่านแอปพลิเคชันทางโทรศัพท์มือถือ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดเป็นการทั่วไปและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ **การยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน** เพื่อเป็นมาตรการผ่อนคลายและบรรเทาผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน จึงให้ยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถานทั่วราชอาณาจักรเฉพาะเหตุอันเนื่องจากสถานการณ์โควิด - 19 ตั้งแต่วันที่ ๒๓.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒ **การผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา** เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดภาคเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๓ จึงผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่เพื่อจัดการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรมของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้แล้ว ตามข้อกำหนด (ฉบับที่ ๙) ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้โรงเรียนในระบบประเภทนานาชาติ สถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ โรงเรียนนอกระบบประเภททวิศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งโรงเรียนไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบคน สามารถใช้อาคารสถานที่เพื่อจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมได้ โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต้องดำเนินการจัดรูปแบบการเรียนการสอน สถานที่ รวมทั้งบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ให้มีความพร้อมสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด รวมทั้งจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ การแพร่กระจายเชื้อ และความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนการเปิดเรียนและรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียน สถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณีกำหนด โดยปฏิบัติตามความในวรรคก่อนด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓ การผ่อนคลายเป็นให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและขับเคลื่อนกิจกรรมบางอย่างเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้แล้วตามข้อกำหนด (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อกำหนด (ฉบับที่ ๗) ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อกำหนด (ฉบับที่ ๙) ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายใต้การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด รวมทั้งการจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามคำแนะนำของทางราชการ ให้สถานที่หรือการดำเนินกิจกรรมที่เคยมีข้อกำหนดหรือคำสั่งของผู้นำว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดให้เปิดสถานที่ไว้เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามข้อกำหนด (ฉบับที่ ๕) ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถเปิดดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างเพิ่มเติมได้ทั่วราชอาณาจักร ตามความสมัครใจและความพร้อมดังต่อไปนี้

(๑) กิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต

ก. การจัดการประชุม การอบรม การสัมมนา การจัดนิทรรศการ การจัดแสดงสินค้า การจัดเลี้ยง งานพิธี การแสดง นาฏศิลป์ ดนตรี คอนเสิร์ต หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงแรม โรงมหรสพ ห้องประชุม ศูนย์ประชุม ศูนย์แสดงสินค้า โรงภาพยนตร์ หรือในสถานที่อื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการได้

ข. การบริโภคสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในภัตตาคาร สวนอาหาร โรงแรม ร้านอาหารหรือเครื่องดื่มทั่วไป หรือในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและได้ผ่อนคลายเป็นให้เปิดดำเนินการอยู่ก่อนแล้วให้สามารถทำได้ภายในกำหนดเวลาปกติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยงดเว้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย

ในส่วนของสถานบริการ สถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ ผับ บาร์ คาราโอเกะ ยังไม่อนุญาตให้เปิดดำเนินการ

ค. สถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์เด็กพิเศษ สถานดูแลผู้สูงอายุ สถานที่บริการดูแล สถานที่พำนักอาศัย หรือสถานสงเคราะห์อื่นที่จัดสวัสดิการให้แก่เด็กหรือผู้สูงอายุ สามารถเปิดดำเนินการให้บริการแบบรายวันได้ ทั้งนี้ การเดินทางไปกลับสถานที่ดังกล่าวถือเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอันพึงปฏิบัติของกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการติดโรค

ง. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา อุทยานวิทยาศาสตร์ ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม

จ. การถ่ายทำรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้ดำเนินการได้โดยมีจำนวนผู้แสดง ผู้ร่วมรายการและคณะทำงานถ่ายทำรวมกันไม่เกินคราวละหนึ่งร้อยห้าสิบคนและมีผู้ชมไม่เกินห้าสิบคน

(๒) กิจกรรมด้านการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพหรือสันทนาการ

ก. การอบตัว อบสมุนไพร การอบไอน้ำแบบรวมหรือการนวดบริเวณใบหน้า ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สปา หรือสถานประกอบการนวดแผนไทย ให้ดำเนินการได้ ยกเว้นในส่วนของสถานประกอบการอาบน้ำ อบ นวด ยังไม่อนุญาตให้เปิดดำเนินการ

ข. การออกกำลังกายแบบกลุ่มในสวนสาธารณะ ลานกิจกรรม พื้นที่กิจกรรมสาธารณะ หรือลานกีฬากลางแจ้ง ให้ดำเนินการได้

ค. สวนน้ำ สนามเด็กเล่น สวนสนุก ยกเว้นการใช้เครื่องเล่นในลักษณะที่เป็นการติดตั้งชั่วคราว หรือเครื่องเล่นที่มีพื้นผิวสัมผัสมากซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อการติดโรคในเด็ก เช่น บ้านบอล บ้านลม

ง. สนามกีฬาหรือสถานที่เพื่อการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา หรือเพื่อการเรียนการสอน ในทุกประเภทกีฬา ให้เปิดดำเนินการได้ ยกเว้นสนามชนโค สนามชนไก่ สนามกอล์ฟ หรือสนามการแข่งขันอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันยังไม่อนุญาตให้เปิดดำเนินการ

สถานที่ที่ได้รับการผ่อนคลายเป็นสามารถจัดให้มีการแข่งขันและถ่ายทอดโทรทัศน์ การแข่งขันกีฬาหรือการถ่ายทอดผ่านสื่ออื่น ๆ ได้ แต่ต้องไม่มีผู้ชมอยู่ในสนามแข่งขัน และผู้จัดการแข่งขันต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่ทางราชการกำหนดด้วย

จ. ตู้เกม เครื่องเล่นหยอดเหรียญที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า คอมมูนิตี้ออลล์ ให้เปิดดำเนินการได้

ข้อ ๔ การขนส่งสาธารณะข้ามเขตพื้นที่จังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวก และรองรับการเดินทางของประชาชนภายหลังจากมาตรการผ่อนคลายเป็นการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตรวจสอบและกำกับดูแลการขนส่งผู้โดยสารที่เป็นการขนส่งสาธารณะทุกประเภท (รถโดยสารประจำทาง รถปรับอากาศ รถตู้ รถไฟ เรือ เครื่องบิน) โดยผู้ประกอบการต้องจัดระบบและระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งให้มีการจอดพักรถ การเว้นที่นั่ง และการจำกัดจำนวนผู้โดยสารในแต่ละเที่ยว ให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด

ข้อ ๕ การดำเนินการตามมาตรการป้องกันโรคและการจัดระเบียบ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของ หรือผู้จัดการสถานที่ในข้อ ๒ หรือข้อ ๓ มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค รวมทั้งดำเนินการจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ ตามคำแนะนำ เงื่อนไข และเงื่อนไขเวลาที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามที่ทางราชการกำหนด

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ตามข้อ ๒ และการดำเนินการของเจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ตามข้อ ๓ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรค รวมทั้งการจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ ที่ทางราชการกำหนด หากพบการกระทำที่อาจมีความเสี่ยงต่อ

หน้า ๕๓

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๓๘ ง ราชกิจจานุเบกษา

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

การแพร่ระบาดของโรค พนักงานเจ้าหน้าที่อาจให้คำแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม และมีอำนาจกำหนด ช่วงระยะเวลาเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อป้องกันมิให้มีการแพร่ของโรค รวมทั้งเสนอให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีคำสั่งปิดสถานที่ในพื้นที่รับผิดชอบไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

ในกรณีและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งปิดสถานที่ไว้ เป็นการชั่วคราว เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการที่ทางราชการกำหนดและจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้เปิดดำเนินการในสถานที่ดังกล่าวได้

ข้อ ๖ ในกรณีมีปัญหาว่าสถานที่หรือกิจกรรมใดเข้าข่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดนี้หรือไม่ ให้หารือคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาการผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการในการป้องกัน และยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคง แห่งชาติในฐานะหัวหน้าสำนักงานประสานงานกลาง ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 เป็นประธาน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนาและพิธีการต่าง ๆ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สืบเนื่องจากขณะนี้มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในทุกทวีปทั่วโลก และมีผู้ติดเชื้อในประเทศไทยจำนวนเพิ่มสูงขึ้น กระทรวงวัฒนธรรมจึงเห็นว่า การจัดกิจกรรมตามเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนหมู่มาก อาจเกิดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมมิให้มีการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าว จึงกำหนดให้มี “แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่าง ๆ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)” ดังนี้

๑. จัดหรือเลื่อนการจัดงานเทศกาล ประเพณี พิธีทางศาสนา และพิธีการต่างๆ ที่เป็นการรวมตัวของคนจำนวนมาก

๒. กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวด ไม่สามารถงดหรือเลื่อนการจัดงานนั้นๆ ได้ ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

๒.๑ ให้ปฏิบัติโดยไม่ขัดต่อประกาศ คำสั่ง และข้อกำหนด ดังนี้

๑) ประกาศ คำสั่ง และข้อกำหนดที่ออกตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ พร้อมทั้งมาตรการที่รัฐบาล และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) กำหนด

๒) ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย

๓) ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัด

๔) ประกาศขององค์การทางศาสนาที่ทางราชการให้การรับรอง หรือหน่วยงานของรัฐที่กำกับ

๒.๒ แนวทางการปฏิบัติทั่วไป

ผู้จัดงาน

๑) ต้องแจ้งเจ้าพนักงานหรือหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคระดับหมู่บ้านหรือชุมชนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้กำกับดูแลในพื้นที่

๒) ต้องระบุข้อความบ่งชี้เชิญร่วมงานว่า “ให้สวมใส่หน้ากากอนามัย รวมทั้งให้นับัตรประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกให้มาด้วย และหากมีอาการป่วย เป็นไข้ ไอ หิ่งคัดการมาร่วมงานโดยเด็ดขาด”

๓) ต้องจัดให้มีจุดคัดกรองและตรวจวัดไข้ผู้เข้าร่วมงาน หากตรวจพบผู้มีอุณหภูมิเกิน ๓๗.๕ องศา แนะนำให้ไปพบแพทย์โดยทันที

๔) ต้องจัดให้มีการลงทะเบียน หรือบันทึกชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ พร้อมทั้งบันทึกภาพผู้เข้าร่วมงาน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและเฝ้าระวังโรคในกรณีเกิดเหตุการณ์ที่มีผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จากงานดังกล่าว

๕) ต้องจัดให้มีแอลกอฮอล์เจลบริเวณจุดทางเข้างาน ตลอดจนตามจุดต่างๆ รอบบริเวณงาน และสำรองหน้ากากอนามัยไว้ให้บริการ

/๖) ต้องทำความสะอาด...

-๒-

- ๖) ต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ในบริเวณการจัดงาน ที่ผู้เข้าร่วมงานต้องสัมผัสบ่อยๆ หรือใช้ร่วมกันเป็นจำนวนมาก รวมทั้งพื้นที่โดยรอบการจัดงาน เช่น ราวบันได ลูกบิดประตู ลิฟต์ ห้องสุขา
- ๗) ต้องใช้ระยะเวลาในการจัดงานให้สั้นที่สุด
- ๘) ต้องรับแจ้งและจัดส่งรายชื่อผู้เข้าร่วมงานทั้งหมดต่อกระทรวงสาธารณสุขในพื้นที่ หากทราบ ภายหลังว่ามีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เข้าร่วมงาน

- ๙) จัดจัดงานเลี้ยงทุกประเภท
- ๑๐) จัดจัดให้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด
- ๑๑) จัดการแสดง ดนตรี มหรสพ หรือเดินรำทุกชนิด

ผู้ร่วมงาน

- ๑) ต้องแต่งกายให้มิดชิดเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล โดยต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในงาน
- ๒) ต้องเว้นระยะห่างการนั่งหรือยืนระหว่างบุคคล ไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- ๓) ต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัย ล้างมือบ่อยๆ ด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือด้วยน้ำสะอาด และสบู่เหลว
- ๔) ต้องทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือล้างน้ำและสบู่ทันทีหลังออกจากงาน รวมทั้งทำความสะอาดอุปกรณ์สื่อสารและของใช้ส่วนตัวที่พกติดตัวมาในงาน เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ฯลฯ
- ๕) ต้องอาบน้ำชำระล้างร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย โดยทันที เมื่อกลับถึงที่พัก
- ๖) จัดเข้าร่วมงานหากมีอาการป่วย เช่น ตัวร้อน ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ปวดเนื้อปวดตัว หายใจเหนื่อยหรือหายใจลำบาก และให้รีบไปพบแพทย์
- ๗) จัดเข้าร่วมงาน หากตนเองเดินทางกลับจากต่างประเทศยังไม่ครบ ๑๔ วัน และ/หรือ สัมผัสกับผู้เดินทางมาจากประเทศที่เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย กรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- ๘) จัดหลีกเลี่ยงใกล้ชิดกับผู้ร่วมงานอื่นๆ ที่ไม่มีการป้องกันตนเอง หรือมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค เช่น ไม่สวมใส่หน้ากากอนามัย หรือมีอาการไอ จาม ในขณะที่ร่วมงาน

๒.๓ แนวทางการปฏิบัติเป็นการเฉพาะ

๒.๓.๑ งานมงคลสมรส

- ๑) ต้องปฏิบัติตาม ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒
- ๒) ต้องจำกัดจำนวนคนรดน้ำสังข์ ให้น้อยที่สุด เช่น บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ หรือแขกผู้ใหญ่เท่านั้น และต้องจัดแถวเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- ๓) จัดพิธีแห่ขันหมาก
- ๔) จัดหรือเลื่อนจัดงานเลี้ยงฉลองทุกประเภท

๒.๓.๒ งานพิธีการศพ

- ๑) ต้องปฏิบัติตาม ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒
- ๒) ต้องลดจำนวนวันสวดพระอภิธรรมศพให้น้อยที่สุด และใช้เวลาสวดให้น้อยที่สุด
- ๓) ต้องจัดอาสาสงฆ์ ให้มีระยะห่างระหว่างกันไม่น้อยกว่า ๑ - ๒ เมตร
- ๔) ต้องจัดเก้าอี้สำหรับแขกที่มาร่วมฟังสวดอภิธรรม หรือร่วมฌาปนกิจศพ ให้มีระยะห่างระหว่างกันไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- ๕) ต้องจำกัดจำนวนคนร่วมพิธีศพเวียนเมรุให้น้อยที่สุด และให้ตั้งแถวตอนลึก ต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลไม่น้อยกว่า ๒ เมตร
- ๖) ต้องจัดแถวระยะห่างระหว่างผู้ขึ้นวางดอกไม้จันทน์ ไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

/๗) ต้องปฏิบัติ...

๗) ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข หากเป็นกรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

๘) ต้องปฏิบัติตามประกาศของสำนักจุฬาราชมนตรี หากเป็นกรณีศาสนาอิสลาม ส่วนศาสนาอื่นให้ปฏิบัติตามประกาศหรือคำแนะนำขององค์กรทางศาสนานั้นๆ

๒.๓.๓ วันสำคัญทางศาสนาหรืองานบุญ

๑) งดการเข้าร่วมกิจกรรม ณ ศาสนสถาน โดยให้ใช้ช่องทางสื่อสารออนไลน์แทน เช่น การฟังธรรมะออนไลน์

๒) งดการใช้มือหยิบข้าวใส่บาตรพระภิกษุ

๒.๓.๔ เทศกาลไหว้บรพบุรุษ (เชิงเม็ง)

๑) งดการเดินทางไปกราบไหว้บรพบุรุษ ณ สุสาน (ฮวงซุ้ย) โดยให้จัดพิธีกราบไหว้บรพบุรุษที่บ้านแทน

๒) งดการรวมญาติ

๒.๓.๕ เทศกาลประเพณีสงกรานต์

๑) งดเว้นการจัดงานสงกรานต์ในทุกระดับ

๒) งดเว้นการเดินทางกลับภูมิลำเนา หากต้องการรดน้ำขอพรญาติผู้ใหญ่ หรือแสดงความกตัญญูแก่ญาติ หรือแสดงความปรารถนาดีต่อกัน เนื่องจากโอกาสประเพณีสงกรานต์ ควรใช้การสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์ หรือช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

๓) งดการเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันของคนหมู่มาก หรือเดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยเด็ดขาด

๔) เพื่อสืบสานประเพณีสงกรานต์ ให้ปฏิบัติเฉพาะภายในครอบครัวเท่านั้น โดยมีกิจกรรม ดังนี้ สรงน้ำพระพุทธรูปที่บ้าน รดน้ำขอพรญาติผู้ใหญ่ที่บ้านโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของญาติผู้ใหญ่ที่สูงอายุ และทำความสะอาดบ้านเรือน โดยสมาชิกในครอบครัวทุกคนต้องสวมใส่หน้ากากอนามัย และปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่เริ่มต้นไป จนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓

(นายกฤษศญพงษ์ ศิริ)
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ 12/2563 สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม มติที่ 314/2563 เรื่อง การผ่อนปรนการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๓๑๕/๒๕๖๓

เรื่อง การผ่อนปรนการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่มหาเถรสมาคม ได้มีมติที่ พิเศษ ๒/๒๕๖๓ ให้วัดงดจัดกิจกรรมทุกประเภท เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้คลี่คลายเกือบเข้าสู่ภาวะปกติ รัฐบาลได้ประกาศผ่อนปรนให้สถานประกอบการต่างๆ สามารถเปิดดำเนินการได้ แต่ต้องปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ตามที่รัฐกำหนดอย่างเคร่งครัด

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นว่าการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาควรผ่อนปรนตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้วัดและพุทธศาสนิกชนสามารถร่วมกันประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาได้มากขึ้น จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การประกอบพิธีถวายเทียนพรรษาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วัดอาจเปิดให้พุทธศาสนิกชนร่วมประกอบพิธีถวายเทียนพรรษาได้ โดยวัดกำหนดแนวทางที่เห็นว่าเหมาะสมและเป็นไปตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เช่น จัดให้ประชาชนเข้าถวายเทียนพรรษาเป็นรอบ ๆ ไป ตามจำนวนที่เหมาะสมกับสถานที่

๒. การประกอบพิธีไหว้พระสวดมนต์ การฟังเทศน์ ฟังธรรม การเจริญจิตภาวนาเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วัดอาจดำเนินการได้ โดยจัดที่นั่งของผู้เข้าร่วมกิจกรรมตามระยะห่างระหว่างบุคคล และทำความสะอาดอาคารสถานที่อยู่เนืองนิจ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓. การประกอบพิธีเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วัดอาจดำเนินการได้ โดยกำหนดมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้ปฏิบัติได้อย่างปลอดภัย เช่น การกำหนดช่วงเวลาการเวียน เริ่มเวลาใด สิ้นสุดเวลาใด ประกาศให้ประชาชนรับทราบ และการเวียนเทียนอาจกำหนดจำนวนผู้ประกอบพิธีเวียนเทียนเป็นรอบ ๆ ตามความเหมาะสมของสถานที่

๔. การเปิดบริการวัดท่องเที่ยวเชิงพุทธ วัดที่เป็นวัดท่องเที่ยวเชิงพุทธอาจเปิดให้บริการนักท่องเที่ยวหรือประชาชนทั่วไป เข้ากราบไหว้สักการะ เยี่ยมชมโบราณสถาน โบราณวัตถุภายในวัดได้ โดยวัดกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้มีความปลอดภัย เช่น การกำหนดจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม เข้าสักการะ เป็นรอบๆ ตามความเหมาะสมของสถานที่ วัดกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของวัดคอยดูแลอำนวยความสะดวก และเฝ้าระวังให้นักท่องเที่ยว หรือประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการจากวัดปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อย่างเคร่งครัด

อนึ่ง การเปิดการดำเนินการประกอบกิจกรรม ข้อ ๑ - ๔ วัดจะต้องกำหนดมาตรการในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ให้ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชม หรือสักการบูชา โบราณสถานโบราณวัตถุอย่างเคร่งครัด เป็นไปตามมาตรการที่รัฐกำหนด เช่น การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล การสวมใส่หน้ากากอนามัย การตรวจคัดกรอง การบริการเจล แอลกอฮอล์ล้างมือ หรืออ่างล้างมือ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุขเฝ้าระวังดูแลเพื่อความปลอดภัย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแจ้งเจ้าคณะจังหวัดทั้ง ๒ ฝ่าย ทราบ เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคม และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดประสานวัด โดยให้ดำเนินการตามมาตรการการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และขอแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด

(นายณรงค์ ทรงอารมณ)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ประกาศจุฬาราชมนตรี

**เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ว่าด้วย การผ่อนปรนให้จัดการเรียนการสอนศาสนา การบรรยายศาสนธรรม และการจัดงานการกุศล
(ฉบับที่ ๘/๒๕๖๓)**

ตามที่ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๕.๑ ให้งดการจัดกิจกรรม และการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ได้แก่ การจัดงานการกุศลขององค์กรมัสยิด มุสลิมิ สมาคม ชมรม งานบรรยาย ศาสนธรรมประจำวัน/ประจำสัปดาห์/ประจำเดือน การเรียนการสอนศาสนา ทั้งการสอนอัลกุรอานและศาสนา ภาคบังคับ โดยให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตนให้ทบทวนบทเรียนดังกล่าวภายในบ้าน นั้น

เนื่องด้วยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในประเทศไทย มีสถานการณ์ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้มีประกาศจุฬาราชมนตรีผ่อนปรนให้ประกอบศาสนกิจและดำเนิน กิจกรรมทางศาสนาบางอย่างเป็นระยะ ๆ มานั้น จึงเห็นควรผ่อนปรนให้ดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. การเรียนการสอนศาสนา ทั้งการสอนอัลกุรอานและศาสนาภาคบังคับของโรงเรียน สถานศึกษา สถาบันการศึกษา หรือศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด
๒. การบรรยายศาสนธรรมประจำวัน ประจำสัปดาห์ และประจำเดือน
๓. การจัดงานการกุศลของมัสยิด องค์กรการศึกษา มุสลิมิ สมาคม และชมรม

โดยให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการจัดรูปแบบกิจกรรมให้มีความพร้อมสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด รวมทั้งจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม คำแนะนำของทางราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า การหมั่นล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ การเว้นระยะห่างทางสังคม และการลงทะเบียนแสดงตน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาซิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

หนังสือสั่งการ ประกาศ แนวปฏิบัติหรือข้อแนะนำขององค์การศาสนาต้นสังกัด

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๒๒๕๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอิษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คำแนะนำในการปฏิบัติตามประกาศจุฬาราชมนตรีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/ว ๒๒๕๗ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สห.๐๐๐๑/๑๒๓

ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

๒. คำแนะนำในการปฏิบัติตามประกาศจุฬาราชมนตรีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้จังหวัดประชาสัมพันธ์แถลงการณ์และประกาศจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๑ - ๔) รวมทั้งคำชี้แจงและแนวทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ประชาชนทั่วไปและผู้นับถือศาสนาอิสลามในพื้นที่ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักจุฬาราชมนตรีเพิ่มเติมว่า ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วย การผ่อนปรนให้ปฏิบัติศาสนกิจละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะห์) และแนวทางปฏิบัติ (ฉบับที่ ๕/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ซึ่งประกาศจุฬาราชมนตรีฉบับดังกล่าว เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติศาสนกิจละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะห์) ของประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม ให้เป็นไปตามมาตรการและคำแนะนำของทางราชการเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกรณีนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีคำแนะนำในการปฏิบัติตามประกาศจุฬาราชมนตรีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้จังหวัดใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวในการปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนาอิสลามที่มีสียัด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องได้จากเว็บไซต์ <https://multi.dopa.go.th/vhaj> หัวข้อ "หนังสือราชการ" หรือสแกนคิวอาร์โค้ด (QR Code) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองส่งเสริมองค์กรศาสนาอิสลามและกิจการฮัจญ์

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๑๔๖๐

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ว่าด้วย การผ่อนปรนให้ปฏิบัติศาสนกิจละหมาดญะมาอะห์ที่มีสยิด
และการทำกิจกรรมบางอย่าง
(ฉบับที่ ๗/๒๕๖๓)

ด้วยเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในประเทศไทยมีสถานการณ์ที่ตึงเครียด ซึ่งมีผลมาจากมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐ โดยความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพของประชาชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งของพี่น้องมุสลิมในทุกพื้นที่ในการปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ของจุฬาราชมนตรี และตามที่นายกรัฐมนตรี ได้ออกข้อกำหนดตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๙) ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ภายใต้การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนดนั้น จึงพิจารณาเห็นควรผ่อนปรนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจละหมาดญะมาอะห์สำหรับมัสยิดที่มีความพร้อมในการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด ดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่มีความประสงค์จะปฏิบัติศาสนกิจละหมาดญะมาอะห์ แจ้งคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในการปฏิบัติตามประกาศจุฬาราชมนตรี และมาตรการของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ตลอดจนมาตรการหรือคำแนะนำของทางราชการเกี่ยวกับการป้องกันโรค

๒. สำหรับมัสยิด

- ๒.๑ ให้มีการตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้ามัสยิดทุกครั้ง
- ๒.๒ จัดวางเจลล้างมือแอลกอฮอล์ไว้บริเวณประตูทางเข้ามัสยิด
- ๒.๓ งดใช้บ่อน้ำ (กอละาะห์) หรืออ่างใหญ่ร่วมกัน

/ ๒.๔ ทำความสะอาดมัสยิด...

- ๒.๔ ทำความสะอาดมัสยิด โดยเฉพาะจุดที่มีการสัมผัสเป็นจำนวนมาก อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยวันละ ๑ - ๒ ครั้ง และไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ โดยให้เปิดหน้าต่างมัสยิด ผ้าม่าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก
- ๒.๕ จัดทำเครื่องหมายจุดละหมาดที่สามารถระบุตำแหน่งได้ โดยให้เว้นระยะห่างระหว่างแต่ละจุด ๑.๕๐ - ๒ เมตร
- ๒.๖ ควบคุมทางเข้า - ออกมัสยิด และจัดระเบียบระยะห่างขณะเดินเข้าและเดินออกจากมัสยิดหลังเสร็จสิ้นการละหมาดญะมาอะห์
- ๒.๗ ให้มัสยิดจัดเตรียมแบบบันทึกให้ผู้มาร่วมละหมาดญะมาอะห์บันทึกชื่อ - นามสกุล พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ เพื่อความสะดวกในการติดตามกรณีที่มีการแพร่ระบาดเกิดขึ้น
- ๒.๘ ให้เปิดมัสยิดก่อนเวลาละหมาด ๑๕ นาที และปิดหลังจากละหมาดเสร็จ ๑๕ นาที
- ๒.๙ ให้มุอ์ซซิน (บิหลัน) อะซานด้วยสำนวนการอะซานตามปกติ โดยไม่ต้องมีสำนวน (أَلصَّلَاةُ فِي بُيُوتِكُمْ) สำหรับมัสยิดที่จัดให้มีการละหมาดญะมาอะห์

๓. สำหรับผู้เข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจละหมาดญะมาอะห์

- ๓.๑ อาบน้ำละหมาดจากที่บ้าน
- ๓.๒ ใช้ผ้าปูละหมาด (ผ้าชะญาดะห์) ส่วนตัว โดยนำมาจากบ้าน
- ๓.๓ สวมหน้ากากอนามัยตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติศาสนกิจ
- ๓.๔ งดการสลามด้วยการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสแก้ม โดยให้ยกมือพร้อมกล่าวสลามเท่านั้น
- ๓.๕ หากมีอาการไอ โธ เจ็บคอ มีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดการไปร่วมละหมาดญะมาอะห์ที่มัสยิด
- ๓.๖ เว้นระยะห่างระหว่างแถวและในแถว ๑.๕๐ - ๒ เมตร และให้ยืนตามจุดที่มัสยิดได้จัดทำเครื่องหมายไว้
- ๓.๗ ผู้มาร่วมละหมาดญะมาอะห์ที่มัสยิดต้องบันทึกชื่อ - นามสกุล พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ ลงในแบบบันทึกที่มัสยิดจัดเตรียมไว้ทุกครั้ง

/ ๔. การละหมาดญะมาอะห์...

- ๓ -

๔. การระมัดระวังนาเซห์และการทำกิจกรรมบางอย่าง

๔.๑ การระมัดระวังนาเซห์ให้ใช้มาตรการเดียวกับการระมัดระวังมาอะห์

๔.๒ กรณีที่จำเป็นต้องรวมกันเป็นกลุ่ม เช่น การทำพิธีนิกะห์ ควรจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมไม่เกิน ๕๐ คน พร้อมทั้งต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อง่ายด้วย

ทั้งนี้ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ขอให้พี่น้องมุสลิมได้ขอคูอาฮุหนุตนาซึละห์ในทุกเวลาละหมาดมาอะห์ จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติหรือจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาซิส พิทักษ์คุมพล)
จุฬาราชมนตรี

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการจัดการภาวะระบาดของโรคโควิด - 19 ในข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) ลงวันที่ 3 เมษายน 2563.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวทางการจัดการศพที่ติดเชื้อหรือสงสัยว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2552). พิธีกรรมและประเพณี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2561). ศาสนพิธีและมารยาทไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2563). คู่มือการปฏิบัติพิธีทางศาสนาของแต่ละศาสนา ในช่วงการระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2552). คู่มือการปฏิบัติศาสนพิธี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเทศกาล ประเพณีพิธีทางศาสนา และพิธีการต่างๆ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ลงวันที่ 1 เมษายน 2563.

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

<http://eh.anamai.moph.go.th>

